

Studiegids 2010-2011 bachelor/master
Rechtsgeleerdheid, inclusief de combinatiestudies
Recht & Bedrijfswetenschappen en Recht & Economie

Universiteit Leiden

Universiteit Leiden. Universiteit om te ontdekken.

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Informatiebronnen en links	5
Jaarkalender 2010-2011	6
1 De studie rechtsgeleerdheid	9
1.1 Studielast en niveau	9
1.2 Onderwijsvormen	10
1.3 Toetsvormen	11
1.4 Kwaliteitszorg.....	12
1.5 Studenten oude stijl.....	12
2 De studieprogramma's bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid	13
2.1 Inleiding	13
2.2 Instapregelingen bacheloropleiding	13
2.3 Studieprogramma bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid.....	14
2.4 Combinatiestudies.....	15
2.5 Studieprogramma combinatiestudie Recht & Bedrijfswetenschappen	16
2.6 Studieprogramma combinatiestudie Recht & Economie	17
2.7 Deeltijd/avondopleidingen	18
2.8 Studieprogramma deeltijd/avondopleiding Rechtsgeleerdheid.....	19
2.9 Na de bacheloropleiding	20
2.10 Vrije keuzeruimte	21
2.11 Studeren in het buitenland.....	23
2.12 Stage.....	23
2.13 Extra uitdagingen voor veelbelovende studenten	24
3 De studieprogramma's masteropleiding Rechtsgeleerdheid	25
3.1 Inleiding	25
3.2 Studieprogramma masteropleiding Rechtsgeleerdheid.....	27
Studieprogramma specialisatie Civiel recht.....	27
Studieprogramma specialisatie Ondernemingsrecht	28
Studieprogramma specialisatie Staats- en bestuursrecht.....	28
Studieprogramma specialisatie European Law	29
Studieprogramma specialisatie Public International Law	29
Studieprogramma specialisatie Straf- en strafprocesrecht	30
Studieprogramma specialisatie Encyclopedie en filosofie van het recht	30
3.3 Afstuderen masteropleiding.....	30
3.4 Beroepsperspectieven	31
4 Praktische informatie over de studie	32
4.1 Inschrijving, collegegeld, vrijstellingen.....	32
4.2 Aanmelding voor onderwijs.....	33
4.3 Tentamens (aanmelding, uitslagen)	33
4.4 Studiebegeleiding (Leids studiesysteem, bindend studieadvies)	36
4.5 ICT-voorzieningen.....	38
4.6 Adreswijzigingen	38
5 Rechten en plichten van studenten	39
5.1 Studentenstatuut.....	39
5.2 Studentvertegenwoordiging in facultaire organen	39

5.3 Het Leids Studiesysteem met bindend studieadvies (BSA).....	39
5.4 Onderwijs en examenregelingen (OERen)	39
5.5 Overgangsregeling invoering bachelor/masterstructuur	39
5.6 Examencommissies.....	39
5.7 Beroep tegen de examens	40
5.8 Privacyreglement	40
5.9 Reglement studenten- en examenadministratie.....	41
5.10 Klachtenregeling.....	42

Voorwoord

In deze studiegids vindt u algemene informatie over het onderwijs, de studentenvoorzieningen, de rechten en plichten van studenten en organisatorische zaken aan de Leidse Faculteit der Rechtsgeleerdheid in het studiejaar 2010-2011.

Daarnaast bevat deze studiegids specifieke informatie over de opbouw en inhoud van de bachelor- en masteropleiding Rechtsgeleerdheid, inclusief de combinatiestudies Recht & Bedrijfswetenschappen en Recht & Economie.

Het ligt voor de hand de studiegids te gebruiken als praktische bron van informatie en ik ben er zeker van dat u in dat opzicht op vele van uw vragen antwoord zult krijgen.

Indien u uw bachelor- en masteropleiding heeft afgerond, heeft u zich volgens de standaardnorm van de faculteit ontwikkeld tot een professional met een academische houding, geschoold in de professionele juridische vaardigheden en die ook nog internationaal georiënteerd is. Iemand dus die voldoende bagage heeft meegekregen om zich in elk juridisch beroep staande te houden.

U kunt ook nog anders tegen de studiegids aankijken en ontdekken welke mogelijkheden er zijn om kennis op te doen en u te verdiepen in onderdelen van het recht, waarvan u het bestaan voordien niet vermoedde.

U zult dan zien hoeveel wetenschappelijk talent aan de faculteit verbonden is en dat al dat talent voor u ter beschikking staat.

Ook al hebt u zich voorgenomen na uw afstuderen de praktijk in te gaan, de kans om als onderzoeksassistent, als student-assistent ofwel als promovendus in aanraking te komen met wetenschappelijk onderzoek mag u zich eigenlijk niet laten ontnemen.

De faculteit biedt actieve en gemotiveerde studenten de kans om privatissima of honours classes te volgen of om een tijdje in het buitenland te studeren.

De Leidse juridische faculteit met de bibliotheek als centrale schatkamer van juridische kennis en met de moderne onderwijsruimten die van alle hulpmiddelen zijn voorzien, maakt het tot een voorrecht om in Leiden aan de juridische faculteit te mogen studeren.

Namens het bestuur van de faculteit wens ik u veel succes in het komende studiejaar.

Prof. mr. C.J.J.M. Stolker
Decaan van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid

Informatiebronnen en links

Deze studiegids bevat o.m. onderwijsinhoudelijke informatie, afgestemd op de bachelor/masterstructuur en verwijzingen naar formele regelingen m.b.t. de rechten en plichten van studenten.

Overweeg je Rechten te gaan studeren?

Deze studiegids is vooral bedoeld voor diegenen die al studeren aan de rechtenfaculteit in Leiden. Wie overweegt om Rechten in Leiden te gaan studeren, kan contact opnemen met de Studielijn van de Universiteit Leiden, (071) 527 1111. Daar kun je een brochure aanvragen en informatie krijgen over Open Dagen en andere studievoorlichtingsactiviteiten en over de inschrijvingsprocedure.

Of kijk eens op www.studereninleiden.nl

A-Z Index

De A-Z Index op de facultaire website is de snelste manier om informatie te vinden:

www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk in de rechterkolom bij A-Z Index.

Links

- Studentenportal op de facultaire website: www.law.leidenuniv.nl/studenten
- Elektronische studiegids: www.studiegids.leidenuniv.nl
- Blackboard www.blackboard.leidenuniv.nl
- ULCN-account (o.m. uSis en uMail): www.ulcn.leidenuniv.nl
- Universitaire website: www.leidenuniv.nl
- BSA: www.bsa.leidenuniv.nl

- Bibliotheek Rechten: <http://bibliotheek.leidenuniv.nl/rechtsgeleerdheid>

Aanspreekpunten Faculteit der Rechtsgeleerdheid

- Onderwijs Informatie Centrum: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Ondersteuning.
- Studieadviseurs www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Ondersteuning.
- Onderwijsmaterialen: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Voorzieningen.
- Assessor (behartigt de belangen van studenten) www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Medezeggenschap.

Studentencentrum Plexus

De informatiebalie is het eerste adres voor allerlei informatie die niet de inhoud van het studieprogramma betreft. Je kunt hier onder andere terecht voor vragen over inschrijven, uitschrijven, collegegelden, studiefinanciering en overstappen naar andere studies. Er zijn allerlei brochures verkrijgbaar. Zo nodig wordt doorverwezen naar deskundigen zoals:

- studentendecanen www.studentendecanen.leidenuniv.nl
- studentenpsychologen www.studentenpsychologen.leidenuniv.nl
- studie- en loopbaanadviseurs www.loopbaanservice.leidenuniv.nl
- ombudsfunctionaris www.ombudsfunctionaris.leidenuniv.nl

Plexus biedt ook allerlei faciliteiten voor studenten: studiezalen, computerzalen, fitnesszaal, Universiteitswinkel, het universitair studenteninformatiecentrum etc.

www.plexus.leidenuniv.nl

Jaarkalender 2010-2011

2010

AUGUSTUS

30 Vergadering Faculteitsraad

SEPTEMBER

6 Opening Academisch jaar
6 Introductiebijeenkomst eerstejaars studenten
8 Buluitreiking propedeuse/opening facultair jaar
24 Afstuderen (Fiscaal recht)
24 Alumnidag/JPAO-dag
27 Vergadering Faculteitsraad
28 Afstuderen (Criminologie)
29 Afstuderen (Notarieel recht)
30 Afstuderen (Rechtsgeleerdheid)

OKTOBER

3 Leidens Ontzet: faculteit gehele dag gesloten
4 Viering Leidens Ontzet: faculteit gehele dag gesloten
11 Tentamenperiode (t/m 15 oktober)
25 Vergadering Faculteitsraad
26 Afstuderen (Criminologie)
27 Afstuderen (Notarieel recht)
28 Afstuderen (Rechtsgeleerdheid)
29 Afstuderen (Fiscaal recht)

NOVEMBER

15 Tentamenperiode (t/m 19 november, propedeuse)
21 Open Dag voor aanstaande studenten
22 Tentamenperiode (t/m 26 november)
24 Afstuderen (Notarieel recht)
25 Afstuderen (Rechtsgeleerdheid)
26 Afstuderen (Fiscaal recht)
30 Afstuderen (Criminologie)

DECEMBER

13 Vergadering Faculteitsraad
17 Afstuderen (Fiscaal recht)
21 Afstuderen (Criminologie)
22 Afstuderen (Notarieel recht)
23 Afstuderen (Rechtsgeleerdheid)
25 Kerstrees t/m 2 januari 2010 (faculteit gehele week gesloten)

2011

JANUARI

2 Kerstrees t/m 2 januari 2010
3 Tentamenperiode 1° semester (t/m 29 januari)
10 Meijerslezing en nieuwjaarsreceptie
25 Afstuderen (Criminologie)
26 Afstuderen (Notarieel recht)
27 Afstuderen (Rechtsgeleerdheid)
28 Afstuderen (Fiscaal recht)

31	Deadline uitschrijven zonder bindend studieadvies
31	Vergadering Faculteitsraad
FEBRUARI	
8	Viering Dies Natalis (faculteit regulier geopend)
22	Afstuderen (Criminologie)
23	Afstuderen (Notarieel recht)
24	Afstuderen (Rechtsgeleerdheid)
25	Afstuderen (Fiscaal recht)
26	Cleveringa oratie
28	Vergadering Faculteitsraad
MAART	
7	Tentamenperiode (t/m 11 maart)
25	Afstuderen (Fiscaal recht)
28	Vergadering Faculteitsraad
29	Afstuderen (Criminologie)
30	Afstuderen (Notarieel recht)
31	Afstuderen (Rechtsgeleerdheid)
APRIL	
18	Tentamenperiode (t/m 21 april)
16	Open Dag voor aanstaande studenten
22	Goede vrijdag (faculteit gehele dag gesloten)
24	Pasen (faculteit gehele dag gesloten)
25	Pasen (faculteit gehele dag gesloten)
26	Afstuderen (Criminologie)
27	Afstuderen (Notarieel recht)
28	Afstuderen (Rechtsgeleerdheid)
29	Afstuderen (Fiscaal recht)
30	Koninginnedag (faculteit gehele dag gesloten)
MEI	
5	Bevrijdingsdag (faculteit gehele dag gesloten)
23	Vergadering Faculteitsraad
25	Afstuderen (Notarieel recht)
26	Afstuderen (Rechtsgeleerdheid)
27	Afstuderen (Fiscaal recht)
30	Tentamenperiode (t/m 1 juni, propedeuse)
31	Afstuderen (Criminologie)
31	Tentamenperiode (t/m 27 juni)
JUNI	
2 en 3	Hemelvaart en ADV-dag (faculteit gehele dag gesloten)
6	Tentamenperiode (t/m 30 juni)
12 en 13	Pinksteren (faculteit gehele dag gesloten)
24	Afstuderen (Fiscaal recht)
27	Vergadering Faculteitsraad
28	Afstuderen (Criminologie)
29	Afstuderen (Notarieel recht)
30	Afstuderen (Rechtsgeleerdheid)
JULI	

Jaarkalender 2010-2011

4	Tentamenperiode (t/m 15 juli)
AUGUSTUS	
15 t/m 19	EL CID-week
23	Hertentamenperiode (t/m 31 augustus)
25	Afstuderen (Rechtsgeleerdheid)
26	Afstuderen (Fiscaal recht)
29	Vergadering Faculteitsraad
30	Afstuderen (Criminologie)
31	Afstuderen (Notarieel recht)

Nb De sluitingsdatum voor inlevering van bescheiden voor een bepaalde afstudeersessie blijft onverkort op twee weken voor de afstudeersessie van die maand gehandhaafd.

Nb 2 De activiteitenkalender is een afgeleide van elders in de studiegids opgenomen informatie. Aan hiervoor gemelde data kunnen geen rechten worden ontleend.

Op de facultaire website vind je het actuele overzicht: www.law.leidenuniv.nl > kijk bij Bezoekers onder jaarkalender.

1. De studie Rechtsgeleerdheid

1.1 Studielast en niveau

Studielast

De omvang van een studieprogramma en de studielast van afzonderlijke vakken wordt uitgedrukt in studiepunten. Eén studiejaar omvat — overeenkomstig het European Credit Transfer System — 60 studiepunten, ook wel ec of erts genoemd.

De studielast van de programma's in de bachelor/masterstructuur is als volgt:

- de propedeuse (1e studiejaar bacheloropleiding) heeft een studielast van 60 ec;
- een driejarige bacheloropleiding (inclusief de propedeuse) heeft een studielast van in totaal 180 ec;
- een driejarige combinatiestudie (inclusief de propedeuse) heeft een studielast van in totaal 180 ec;
- een eenjarige masteropleiding heeft een studielast van 60 ec.

Eén ec is gelijk aan 28 uur studie; dit omvat zowel het volgen van onderwijs als zelfstudie. Eén studiejaar van 60 ec komt overeen met circa 1680 studie-uren. Dit alles is vanzelfsprekend gebaseerd op gemiddelden. Individuele studenten zullen in de praktijk soms meer, soms minder studie-uren nodig hebben.

Er zijn normen ontwikkeld voor het bepalen van de studielast van een vak: er wordt gekeken hoeveel inspanning (uitgedrukt in aantal pagina's verplichte literatuur) een student geacht wordt te leveren voor 1 ec. Hierbij wordt rekening gehouden met de tijd die nodig is voor het volgen en voorbereiden van het onderwijs en het maken van opdrachten. Ook wordt er onderscheid gemaakt naar soorten literatuur – makkelijk of minder makkelijk leesbaar – en de taal waarin deze is geschreven, en of de inhoud tot in detail moet worden beheerst of alleen in grote lijnen. De normen zijn gepubliceerd op de studentenportal van de facultaire website. In de vakbeschrijving van elk vak (te vinden in de elektronische studiegids: www.studiegids.leidenuniv.nl) staat vermeld welke studielast het vak heeft.

Niveau van vakken

Naast de studielast is in iedere vakbeschrijving ook het niveau van het vak aangegeven, aan de hand van een abstracte categorisering. Hierbij worden zes categorieën (100 t/m 600) onderscheiden.

Niveaus in de bacheloropleiding

In de bacheloropleiding komen de niveaus 100 tot en met 400 voor:

- Niveau 100: inleidende cursus, voortbouwend op het niveau van het eindexamen VWO.
Kenmerken: onderwijs gebaseerd op stof in handboek of syllabus, didactisch gestructureerd, met oefenstof en proeftentamens; begeleide werkgroepen; accenten in studiestof en voorbeelden in colleges.
- Niveau 200: cursus met inleidend karakter, geen specifieke voorkennis maar wel ervaring met zelfstandig studeren.
Kenmerken: leerboeken of ander onderwijsmateriaal van min of meer inleidend karakter; colleges bijvoorbeeld in de vorm van capita selecta (geselecteerde hoofdstukken), zelfstandige bestudering van de stof wordt voorondersteld.
- Niveau 300: cursus voor gevorderden (ingangseis niveau 100 of 200).
Kenmerken: leerboeken die niet speciaal voor onderwijs hoeven te zijn geschreven; zelfstandige bestudering van de tentamenstof; bij tentamens zelfstandige toepassing van de leerstof op nieuwe problemen.
- Niveau 400: gespecialiseerde cursus (ingangseis niveau 200 of 300).
Kenmerken: naast een tekstboek gebruik van vakliteratuur (wetenschappelijke artikelen); toetsing (mede) door middel van een klein onderzoek, een referaat, of een schriftelijk werkstuk. Cursussen op dit niveau kunnen in zekere mate ook deel uitmaken van het curriculum van de masteropleiding.

In het eerste jaar van de bacheloropleidingen hebben de vakken een niveau van 100 of 200, in het tweede jaar een niveau van 200 of 300 en in het derde jaar van 300 of 400.

Niveaus in de masteropleiding

In de masteropleiding komen de niveaus 400 tot en met 600 voor:

- Niveau 400: gespecialiseerde cursus (zie onder bacheloropleiding).
- Niveau 500: wetenschappelijk georiënteerde cursus (toegangseis: de student is toegelaten tot een masteropleiding; voorbereidende cursus op niveau 300 of 400 is gevolgd).
Kenmerken: bestudering van wetenschappelijk geavanceerde vakliteratuur, bedoeld voor onderzoekers; toetsing gericht op probleemoplossing door middel van een referaat en/of werkstuk of eigen onderzoek, met zelfstandige kritische verwerking van het materiaal.
- Niveau 600: zeer gespecialiseerde cursus (ingangseis niveau 400 of 500).
Kenmerken: actuele wetenschappelijke artikelen; laatste vorderingen van het wetenschappelijk denken; zelfstandige bijdrage (scriptie-onderzoek) waarin een nog niet opgelost probleem wordt behandeld, met mondelinge presentatie.

1.2 Onderwijsvormen

Hoorcolleges en werkgroepen

Gemiddeld volgt een student zo'n acht tot twaalf uur per week onderwijs. Bij de meeste vakken bestaat het onderwijs uit een combinatie van hoorcolleges met werkgroepen.

Hoorcolleges

In de hoorcolleges wordt de stof in hoofdlijnen behandeld. Gezichtsbepalende docenten geven hierbij hun visie op het recht.

Werkgroepen

Tijdens de werkgroepen vindt verdere verdieping plaats. Daar worden ook op allerlei manieren de mondelinge en schriftelijke vaardigheden getraind. Er wordt gediscussieerd, bijvoorbeeld naar aanleiding van opdrachten die de studenten individueel of in groepjes hebben voorbereid. Bij veel vakken maken de studenten essay-opdrachten die door de docent worden nagekeken en meetellen voor het eindcijfer.

Bij het avondonderwijs wordt soms gewerkt met gecomprimeerde werkvormen. Dat betekent dat er bijvoorbeeld voor avondstudenten voor een bepaald vak in plaats van wekelijks twee uur hoorcollege en twee uur werkgroep één gecombineerd hoor-/werkcollege van drie uur wordt aangeboden.

Practicum en Privatissimum

- Een bijzonder soort werkgroep is het *practicum*. In een practicum moeten studenten het werk nadoen van praktijkjuristen (bijvoorbeeld advocaat, rechter). Een voorbeeld hiervan is het eerstejaarsvak 'Rechtsvinding'. Bij het tweedejaarsvak Moot Court Fiscaal wordt dit tot het uiterste doorgevoerd: als afronding van dit vak pleiten de studenten voor een oefenrechtbank, waarbij (fiscaal-)juristen uit de beroepspraktijk (belastingadviseurs, fiscaal-advocaten en belastingrechters) de rol van rechter op zich nemen. Videotrainingen, waarbij presentatietechnieken worden geoefend, maken deel uit van het Moot Court-onderwijs.
- In elke masteropleiding is er in het onderwijsprogramma in beginsel en vak van 5 of 10 ec op opgenomen dat met zoveel woorden is aangeduid als Practicum en/of Privatissimum vak.

Definities van deze onderwijsvormen zijn opgenomen in het 'Handboek onderwijs' (pagina 20), te vinden op de facultaire website www.law.leidenuniv.nl > kijk bij Onderwijs onder Het Handboek Onderwijs.

Zelfstudie

Naast de hoorcolleges en werkgroepen is er in de opleiding een belangrijke plaats ingeruimd voor zelfstudie. Jaarlijks besteedt iedere student naar schatting ongeveer 1200 uur aan zelfstudie. Dit is natuurlijk een gemiddelde: sommige studenten zullen hier minder tijd voor nodig hebben, terwijl anderen juist meer tijd aan zelfstudie zullen besteden. Zelfstudie houdt veel meer in dan alleen maar het leren van de tentamenstof: hierbij hoort ook het maken van opdrachten (al dan niet in groepsverband), het schrijven van papers of essays, het voorbereiden van referaten, het zoeken van relevante teksten in de bibliotheek, op internet, enz.

Digitale leeromgeving

Als hulpmiddel bij het onderwijs wordt gebruikgemaakt van de digitale leeromgeving Blackboard die toegankelijk is via het internet: www.blackboard.leidenuniv.nl De informatie op Blackboard kan vanaf iedere werkplek (zowel thuis als op de universiteit) worden benaderd; een pc met internetaansluiting is voldoende. Meer informatie is te vinden op de studentenportal www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Voorzieningen.

1.3 Toetsvormen

De meeste vakken worden afgerond met een schriftelijk tentamen. Dit bestaat meestal uit open vragen of essay-vragen, maar soms ook uit meerkeuzevragen (multiple choice) of een combinatie van beide. Verder wordt bij sommige vakken (een deel van) het cijfer bepaald door een tussentoets, schriftelijk werk (opdrachten, essays, papers) dat in de loop of aan het eind van de onderwijsperiode wordt ingeleverd, en/of door een referaat. Bij een aantal vakken (de meeste vakken die gevolgd worden door een klein aantal studenten in de latere fasen van de studie) wordt de tentamens mondeling afgenomen. Ook individuele herkansingen vinden soms plaats in de vorm van mondelinge tentamens (zie voor de voorwaarden waaronder een student recht heeft op een individuele herkansing de Onderwijs- en Examenregeling. Deze zijn te vinden op de studentenportal van de facultaire website: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen. De bacheloropleiding wordt afgerond met een kleine scriptie (5 ec) en de masteropleiding met een grote scriptie (10 ec).

Voor alle vakken geldt dat niet alleen de verplichte literatuur tot de tentamenstof behoort, maar ook hetgeen in het werkboek staat én de stof die behandeld is tijdens hoorcolleges, werkgroepen en tijdens eventuele andere onderwijsvormen.

De schriftelijke tentamens vinden in principe niet plaats in onderwijsperiodes. In beide semesters zijn er twee onderwijsvrije weken waarin tentamens worden afgenomen. Aan het eind van elk semester is er ook een tentamenperiode waarin eerst de tentamens plaatsvinden van de vakken die dat semester zijn gegeven en daarna de herkansingen van de vakken uit het semester of blok daarvoor; de herkansingen van de tentamens uit het tweede blok van het tweede semester vinden plaats in juni en juli.

1.4 Kwaliteitszorg

De faculteit streeft voortdurend naar verbetering en vernieuwing van het onderwijs. Het oordeel van studenten over het onderwijs vormt daarbij dan ook een belangrijk richtsnoer. De mening van studenten wordt daarom regelmatig gepeild via onder andere het instrument van onderwijssevaluaties per vak en docent. De resultaten van de onderwijssevaluaties worden besproken door de Opleidingscommissie, die voor de helft uit studenten bestaat. De Opleidingscommissie brengt hierover advies uit aan het onderwijsbestuur, dat besluit of het nodig is actie te ondernemen naar aanleiding van de evaluatieresultaten en, zo ja, welke. Dit jaar zullen deze evaluaties zoveel mogelijk digitaal worden afgenomen. We roepen studenten dringend op de evaluatieformulieren in te vullen. Een uitgebreidere beschrijving vind je op de facultaire website www.law.leidenuniv.nl > kijk bij Onderwijs onder Kwaliteitszorgsysteem Onderwijs.

1.5 Studenten oude stijl

In 2002 is de bachelor-master structuur van kracht geworden. De opleidingen oude stijl werden via de zogenoemde 'overgangsregeling invoering bachelor/masterstructuur' van 11 juni 2002 afgebouwd. Die opleidingen lopen op 31 augustus 2010 definitief af en zijn daarmee formeel beëindigd. Na 31 augustus 2010 kunnen en mogen er geen doctoraalbullen oude stijl meer worden uitgereikt. Na deze datum kunnen slechts diploma's volgens de bachelor/masterstructuur worden uitgereikt. Studenten oude stijl die na 31 augustus 2010 alsnog willen afstuderen moeten derhalve overstappen naar een bachelor- en masteropleiding. Meer informatie over de oude stijl vind je op de studentenportal op de facultaire website: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen.

2. De studieprogramma's bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid

2.1 Inleiding

De formele beschrijvingen en doelstellingen/eindtermen van de bachelor- en masteropleiding zijn vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregeling (OER). Alle genoemde regelingen zijn te downloaden via de studentenportal van de facultaire website: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen.

Combinatiestudies

In plaats van de driejarige bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid kunnen studenten ook kiezen voor een zogenoemde combinatiestudie. Dit zijn driejarige bacheloropleidingen waarin je (vanaf het tweede semester in de propedeuse) een rechtenprogramma van 130 ec combineert met een programma van 50 ec in een ander vakgebied. De volgende twee combinatiestudies worden aangeboden:

- Rechtsgeleerdheid met Bedrijfswetenschappen ('Recht & Bedrijfswetenschappen')
- Rechtsgeleerdheid met Economie ('Recht & Economie').

Leeswijzer studieprogramma's

De schema's op de volgende pagina's geven een overzicht van de vakken van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid, inclusief de combinatiestudies.

In hoofdstuk 3 worden de studieprogramma's van de masteropleiding beschreven.

Vakbeschrijvingen

Alle uitgebreide vakbeschrijvingen - inclusief de literatuurlijsten per vak - zijn uitsluitend te raadplegen via de elektronische studiegids: www.studiegids.leidenuniv.nl.

Hou er rekening mee dat studiegidsinformatie aan verandering onderhevig kan zijn. De elektronische studiegids kan gedurende het studiejaar worden bijgewerkt. In geval van verschillen tussen deze en de elektronische studiegids, kun je ervan uitgaan dat in de elektronische studiegids de juiste, actuele stand van zaken is weergegeven.

2.2 Instapregelingen bacheloropleiding

Een tweede- of ouderejaars student die de propedeuse nog niet geheel heeft behaald mag niet deelnemen aan tentamens uit het tweede en derde studiejaar van de bacheloropleiding waarvoor een (inleidend) vak uit de propedeuse vereist is. Met andere woorden, de 'instapregelingen' houden in dat indien nog geen voldoende is behaald voor het tentamen van *bepaalde propedeusevakken*, niet mag worden deelgenomen aan het tentamen van bepaalde tweede- of derdejaarsvakken.

De instapeisen van de verschillende vakken zijn te vinden in

- de bachelor 'Onderwijs- en Examenregeling' van de desbetreffende opleiding
- op de studentenportal van de facultaire website: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen
- in de vakbeschrijvingen, te raadplegen via de elektronische studiegids: www.studiegids.leidenuniv.nl.

2.3 Studieprogramma bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid**Studieprogramma propedeuse Rechtsgeleerdheid**

1^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Encyclopedie van de rechtswetenschap	21011002	10	100
Inleiding Staats- en bestuursrecht	21011004	10	100
Inleiding Internationaal en Europees recht	21011014	5	200
Rechtsvinding in theorie en praktijk	21011018	5	200

2^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Inleiding Straf- en strafprocesrecht	21011006	10	100
Inleiding Burgerlijk recht	21011012	10	100
Schrijfvvaardigheid: juridisch betoog	21011024	5	200
Belastingrecht	21011026	5	200

Studieprogramma 2^e studiejaar Rechtsgeleerdheid

1^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Verbintenissenrecht	22012002	10	300
Economie; onderdelen: (1) Rechtseconomie, en (2) Bedrijfseconomie	22012004	10	200
Ondernemingsrecht	22012008	10	300

2^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Staats- en bestuursrecht	22012006	10	300
Goederenrecht	22012038	5	300
Moot Court	22012012	5	300
Sociaal recht	22012014	5	300
Romeins recht	22012048	5	200

Studieprogramma 3e studiejaar Rechtsgeleerdheid

1e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Straf- en strafprocesrecht	22012036	10	400
Internationaal recht	22012044	5	300
Europees recht	22012046	5	300
<i>Keuze uit één van de volgende vakken:</i>			
- Geschiedenis van het Europees privaatrecht	22012040	5	300
- Geschiedenis van het Europees publiekrecht	22012042	5	300
Burgerlijk procesrecht	22012022	5	400

2e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Rechtsfilosofie	22012024	10	400
Keuzevak*	22967xxx	5	min. 200
Keuzevak*	22967xxx	5	min. 200
Keuzevak*	22967xxx	5	min. 300
Bachelorscriptie	22978xxx	5	400

* Met ingang van 1 september 2009 is aan de universiteit Leiden het minorsysteem ingevoerd. Daartoe is bij de Faculteit der Rechtsgeleerdheid in de onderwijsprogramma's 2010-2011 15 ec aan keuzeruimte ingeroosterd. Studenten hebben drie mogelijkheden om die ruimte in te vullen:

- 1) een minor volgen (twee samenhangende keuzepakketten van beide 15 ec);
- 2) een keuzepakket van 15 ec volgen;
- 3) (vrije) keuzevakken volgen van de eigen faculteit dan wel een andere faculteit.

Zie 2.10 in deze gids, en artikel 3.1 van de 'Onderwijs en Examenregeling' van de opleiding.

2.4 Combinatiestudies

Combinatiestudies zijn bedoeld voor studenten die niet kunnen of willen kiezen tussen twee vakgebieden. Je combineert tijdens de driejarige bacheloropleiding een hoofdstudierichting (in dit geval Rechtsgeleerdheid) met een substantieel studieprogramma op een ander vakgebied (Bedrijfswetenschappen of Economie). Op deze manier krijg je een bredere vorming, wat later extra mogelijkheden op de arbeidsmarkt kan bieden.

Bij de Faculteit der Rechtsgeleerdheid omvat de hoofdrichting 130 ec en het bijvakprogramma 50 ec. De volgende twee combinaties worden aangeboden:

- Rechtsgeleerdheid met Bedrijfswetenschappen ('Recht & Bedrijfswetenschappen')
- Rechtsgeleerdheid met Economie ('Recht & Economie')

Overstappen

De combinatiestudies beginnen in de propedeuse. Dit betekent dat je de keuze om een combinatiestudie te gaan volgen in principe al maakt bij de aanvang van de studie. Als je in de beginfase van je studie deze keuze nog wilt veranderen en wilt doorgaan met de hoofdrichting (bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid), dan kan dat in overleg met de studieadviseur. Uiteraard moet je dan de vakken van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid voor zover deze geen deel uitmaken van het hoofdprogramma inhalen.

Het is in beide gevallen overigens niet mogelijk om de bijvakrichting tot je hoofdstudie te maken, omdat Bedrijfswetenschappen en Economie in Leiden niet als zelfstandige opleidingen worden aangeboden.

Toegang tot de masteropleiding

Een combinatiestudie levert het bachelordiploma van de hoofdrichting op. Dit betekent dat je na voltooiing van Recht & Bedrijfswetenschappen of Recht & Economie het bachelordiploma Rechtsgeleerdheid ontvangt (uiteraard met een aantekening van het gevolgde bijvak) en dat je direct toegang hebt tot de masteropleiding Rechtsgeleerdheid (en alle specialisaties daarvan).

Civiel effect

Om echter met het masterdiploma ook het zogenoemde civiel effect te verkrijgen, moeten studenten met een combinatiestudie nog één vak van 10 ec inhalen (het derdejaars bachelorvak Straf- en strafprocesrecht). Dit is noodzakelijk omdat het civiel effect bepaalde vakken én een minimum aantal ec aan juridische vakken vereist. Zonder civiel effect heb je na de studie geen toegang tot de zogenoemde togaberoepen (rechterlijke macht, openbaar ministerie en advocatuur). Het is dus ten zeerste aan te bevelen dit vak ook te halen om alle beroeps-mogelijkheden open te houden.

Inschrijven voor een combinatiestudie

Regelmatig besluiten studenten tijdens hun studie Rechtsgeleerdheid om over te stappen naar de opleidingen Fiscaal recht of Notarieel recht, of te kiezen voor een combinatiestudie. Wat veel studenten niet weten is dat zij zich voor deze opleiding of major/minor officieel moeten inschrijven. Zonder een juiste inschrijving is het namelijk niet mogelijk om af te studeren.

Voor een juiste begeleiding tijdens de studie en specifieke berichtgeving van de faculteit, is het belangrijk om zo snel mogelijk goed ingeschreven te staan!

Studenten die een combinatiestudie volgen, moeten zich hiervoor officieel inschrijven bij de balie Studentenzaken in Plexus aan de Kaiserstraat 25. Studenten die een combinatiestudie volgen, hebben hiervoor *geen* 'Verklaring van geen bezwaar nodig'. Zij kunnen zich rechtstreeks melden bij Plexus (Zie 'Informatiebronnen en links')

2.5 Studieprogramma combinatiestudie Recht & Bedrijfswetenschappen

Grote ondernemingen en organisaties hebben behoefte aan mensen die een grondige kennis van het recht koppelen aan financieel-economische deskundigheid, bedrijfskennis en managementvaardigheden. Recht & Bedrijfswetenschappen biedt zo'n combinatie, in de vorm van een hoofdstudie Rechtsgeleerdheid en een

bijvakstudie Bedrijfswetenschappen. Hiermee haal je het beste uit twee werelden en krijg je een goede voorbereiding op een loopbaan in het bedrijfsleven.

In ieder studiejaar volg je een deel van het bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid en daarnaast vakken op het gebied van Bedrijfswetenschappen (grijs in het schema). Het hoofdprogramma beslaat ongeveer 70% van de opleiding en bestaat uit vakken uit de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid. Daarnaast besteed je ongeveer 30% van de tijd aan het minorprogramma Bedrijfswetenschappen, dat speciaal is afgestemd op rechtenstudenten. Het geheel vormt een driejarige bacheloropleiding.

Secretariaat combinatiestudie Recht & Bedrijfswetenschappen

Instituut voor Fiscale- en Economische vakken, afdeling Bedrijfseconomie: (071) 527 7851

www.fiscaaleconomisch.leidenuniv.nl

Coördinator: dr. mr. J.A.A. Adriaanse, j.a.a.adriaanse@law.leidenuniv.nl, (071) 527 7752

Studieprogramma propedeuse combinatiestudie Recht & Bedrijfswetenschappen

(de vakken Bedrijfswetenschappen zijn grijs gemarkeerd)

1 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Encyclopedie van de rechtswetenschap	21011002	10	100
Inleiding Staats- en bestuursrecht	21011004	10	100
Inleiding Internationaal en Europees recht	21011014	5	200
Rechtsvinding in theorie en praktijk	21011018	5	200

2 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Inleiding Straf- en strafprocesrecht	21011006	10	100
Inleiding Burgerlijk recht	21011012	10	100
Business and Entrepreneurship	21061604	5	200
Management Accounting and Control	21061602	5	200

Studieprogramma 2^e studiejaar combinatiestudie Recht & Bedrijfswetenschappen

1 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Verbintenissenrecht	22012002	10	300
Rechtseconomie t.b.v. comb.studie Bedrijfswetenschappen	22062605	5	200
Ondernemingsrecht	22012008	10	300
Human Resource Management	22062601	5	200

2 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Staats- en bestuursrecht	22012006	10	300
Romeins recht	22012048	5	200
Belastingrecht	21011026	5	200
Strategic Marketing Management	22062606	10	200

Studieprogramma 3^e studiejaar combinatiestudie Recht & Bedrijfswetenschappen

1 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	niveau
Financial Accounting	22062607	10	300
Internationaal recht	22012044	5	300
Europees recht	22012046	5	300
Rechtsfilosofie	22022126	5	300
Burgerlijk procesrecht	22012022	5	400

2 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Corporate Finance	22062608	10	300
Moot Court	22012012	5	300
Sociaal recht	22012014	5	300
Goederenrecht	22012038	5	300
Bachelorscriptie	22978xxx	5	400

2.6 Studieprogramma combinatiestudie Recht & Economie

Surfend op het internet kom je veel opleidingen tegen waarin elementaire kennis van het recht gecombineerd wordt met enkele bedrijfseconomische vakken. Aan onze faculteit bieden we sinds de invoering van de bachelor/masterstructuur een combinatie aan van een brede rechtenstudie met een breed samengesteld economisch vakkenpalet. De combinatiestudie Recht & Economie biedt de mogelijkheid om een rechtenstudie te combineren met een fors aantal uiteenlopende economische vakken. In ieder studiejaar volg je een deel van het bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid en daarnaast vakken op het gebied van Economie (grijs in het schema). Het hoofdprogramma vormt ongeveer 70% van de opleiding en bestaat uit vakken uit de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid. Daarnaast wordt ca. 30% van de tijd besteed aan het deelprogramma Economie, dat speciaal is afgestemd op rechtenstudenten. Het geheel vormt een driejarige bacheloropleiding.

Secretariaat combinatiestudie Recht & Economie

Instituut voor Fiscale- en Economische vakken, afdeling Economie, (071) 527 7756,
economie@law.leidenuniv.nl
www.fiscaaleconomisch.leidenuniv.nl

Studieprogramma propedeuse combinatiestudie Recht & Economie

(de vakken Economie zijn grijs gemarkeerd)

1 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Encyclopedie van de rechtswetenschap	21011002	10	100
Inleiding Staats- en bestuursrecht	21011004	10	100
Inleiding Internationaal en Europees recht	21011014	5	200
Rechtsvinding in theorie en praktijk	21011018	5	200
2 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Inleiding Straf- en strafprocesrecht	21011006	10	100
Inleiding Burgerlijk recht	21011012	10	100
Economie in hoofdlijnen	21051504	5	100
Case Study Economische politiek	21051505	5	200

Studieprogramma 2^e studiejaar combinatiestudie Recht & Economie

1 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Verbintenissenrecht	22012002	10	300
Ondernemingsrecht	22012008	10	300
Trade and Finance in the Global Economy	22052503	5	200
Economie van de publieke sector	22052512	5	200

2 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Staats- en bestuursrecht	22012006	10	300
Rechtseconomie t.b.v. comb.studie Economie	22052501	5	200
Belastingrecht	21011026	5	200
Romeins recht	22012048	5	200
Economic Policy in the EU	22052513	5	300

Studieprogramma 3^e studiejaar combinatiestudie Recht & Economie

1 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Sociale zekerheid	22052510	5	300
Beleidsanalyse	22052514	5	400
Burgerlijk procesrecht	22012022	5	400
Rechtsfilosofie	22022126	5	300
Internationaal recht	22012044	5	300
Europees recht	22012046	5	300

2 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Financieel management bij de overheid	22052509	5	400
<i>Gebonden keuzevakken, keuze uit één van de volgende vakken:</i>			
- Financien van decentrale overheden en de Europese Unie	22052571	5	300
- Voortgezette rechtseconomie	22052574	5	400
- Voortgezette Sociale zekerheid	22052575	5	400
Goederenrecht	22012038	5	300
Moot Court	22012012	5	300
Sociaal recht	22012014	5	300
Bachelorscriptie	22978xxx	5	400

2.7 Deeltijd/avondopleidingen

Alle bachelor- en masteropleidingen van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid kunnen ook in deeltijd worden gevolgd. Formeel betekent dit, dat je je studie uitspreidt over meer jaren dan er voor staan wanneer je voltijdstudent bent.

Bacheloropleiding

In de praktijk wordt 'deeltijdstudie' vaak gebruikt als synoniem voor avondstudie. Niet alle opleidingen verzorgen echter avondonderwijs. De bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid verzorgt voor vrijwel alle vakken avondonderwijs (vanaf 17.00 uur) in Leiden.

Masteropleiding

In 2010-2011 worden van de masteropleiding Rechtsgeleerdheid alleen de twee (master)specialisaties Civiel recht en Staats- en bestuursrecht in de avonduren aangeboden. Het onderwijs daarvan vindt plaats aan de Campus Den Haag van de Universiteit Leiden. De specialisatie Public International Law wordt als dagonderwijs gedeeltelijk in Leiden en gedeeltelijk in Den Haag verzorgd. De overige vier specialisaties van de masteropleiding Rechtsgeleerdheid (Straf- en strafprocesrecht; Ondernemingsrecht; European Law;

Encyclopedie en filosofie van het recht) kunnen door deeltijdstudenten alleen in Leiden en alleen in de vorm van dagonderwijs worden gevolgd.

Meer informatie over de masters: www.mastersinleiden.nl

Bindend Studieadvies

Ook deeltijdstudenten vallen onder het bindend studie advies (BSA), zij het dat de norm anders is dan voor voltijdstudenten. Deeltijdstudenten moeten in de eerste twee studiejaar minimaal 40 ec behalen en binnen drie jaar de propedeuse hebben afgerond. Zie ook 4.4 Studiebegeleiding (Leids studiesysteem, bindend studieadvies) en www.bsa.leidenuniv.nl

Geldigheidsduur tentamens

Een andere bijzondere regeling voor deeltijdstudenten betreft de geldigheidsduur van afgelegde tentamens (dit is geregeld in de Onderwijs- en Examenregelingen, OERen); daarbij wordt uiteraard rekening gehouden met de langere studieduur voor deeltijdstudenten. Deze zijn te vinden op de studentenportal van de facultaire website: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen.

Praktische zaken

Indien het aanbevolen programma wordt gevolgd beslaat het onderwijs doorgaans twee avonden per week. Dit onderwijs wordt in beginsel gegeven door dezelfde docenten die ook het dagonderwijs verzorgen. Het avondonderwijs vindt soms plaats in gecomprimeerde vorm: in plaats van bijvoorbeeld twee uur hoorcollege en twee uur werkgroep per week wordt er voor avondstudenten een gecombineerd hoor-/werkcollege van drie uur aangeboden.

Tentamens

Hou er rekening mee dat de tentamens overdag worden afgenomen.

Studieadviseurs en onderwijsmaterialen

Voor deeltijdstudenten is er een avondsprekuur van de studieadviseurs en een avondopenstelling van de afdeling Onderwijsmaterialen (zie hoofdstuk 6: Studentenvoorzieningen).

2.8 Studieprogramma deeltijd/avondopleiding Rechtsgeleerdheid

Het programma van de deeltijdopleiding is exact hetzelfde als dat van de voltijdopleiding, alleen de planning is anders. De deeltijdstudie duurt, wanneer het aanbevolen programma wordt gevolgd, in totaal zeven jaar: vijf jaar voor de bacheloropleiding (waarvan twee jaar voor de propedeuse) en twee jaar voor de masteropleiding. Hierbij wordt uitgegaan van ca. 20 uur studie per week (dit omvat zowel het volgen van onderwijs als zelfstudie). Hierin kan op basis van persoonlijke omstandigheden een verschil optreden. In beginsel bepaalt de student zelf het tempo van de studie: je kunt dus sneller of langzamer studeren, zo nodig in overleg met de studieadviseur. Na het behalen van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid heeft de deeltijdstudent toegang tot alle specialisaties van de reguliere masteropleiding (zie hoofdstuk 3: De studieprogramma's masteropleiding Rechtsgeleerdheid).

Aanbevolen rooster - en dus geenszins verplicht. Ook in het deeltijdonderwijs is, afhankelijk van eigen studiemogelijkheden, een ander, zelfs nominaal studieverloop mogelijk is.

Studieprogramma 1^e collegejaar deeltijd/avondopleiding (propedeuse Rechtsgeleerdheid)

Ie semester	ec	2e semester	ec
Encyclopedie van de rechts-wetenschap	10	Inleiding burgerlijk recht	10
Rechtsvinding in theorie en praktijk	5	Belastingrecht	5
Inleiding Internationaal en Europees Recht	5	Schrijfvaardigheid: Juridisch Betoog	5

Studieprogramma 2^e collegejaar deeltijd/avondopleiding (propedeuse/2^e studiejaar Rechtsgeleerdheid)

Ie semester	ec	2e semester	ec
Inleiding staats- en bestuursrecht	10	Inleiding straf- en strafprocesrecht	10
Keuzevak	5	Romeins Recht	5
		Moot Court of Sociaal Recht	5

Studieprogramma 3^e collegejaar deeltijd/avondopleiding (2^e studiejaar Rechtsgeleerdheid)

Ie semester	ec	2e semester	ec
Verbintenissenrecht	10	Staats- en bestuursrecht	10
Ondernemingsrecht	10	Goederenrecht	5

Studieprogramma 4^e collegejaar deeltijd/avondopleiding (2^e/3^e studiejaar Rechtsgeleerdheid)

Ie semester	ec	2e semester	ec
Economie	10	Moot Court of Sociaal Recht	5
Internationaal recht	5	Keuzevak	5
Europees Recht	5	Keuzevak	5
Geschiedenis van het Europese privaatrecht of publiekrecht	5		

Studieprogramma 5^e collegejaar deeltijd/avondopleiding (3^e studiejaar Rechtsgeleerdheid)

Ie semester	ec	2e semester	ec
Straf- en strafprocesrecht	10	Rechtsfilosofie	10
Burgerlijk procesrecht	5	Scriptie	5

2.9 Na de bacheloropleiding

Na afronding van de bacheloropleiding mag je jezelf 'Bachelor of Laws (LL.B.)' noemen. De faculteit organiseert eenmaal per jaar (in september of oktober) een korte officiële uitreiking van de bachelordiploma's.

Aanvragen

Het afstuderen van je bacheloropleiding vraag je aan bij het Onderwijs Informatie Centrum (zie 'Informatiebronnen en links'). Je kunt daar aangeven of je je bachelordiploma zelf wilt ophalen bij het Onderwijs Informatie Centrum of dat je aanwezig wilt zijn bij de jaarlijkse officiële en feestelijke bachelordiploma-uitreiking op de faculteit.

Op de studentenportal van de facultaire website vind je meer informatie over het aanvragen van je afstuderen:

www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Bachelorstudent onder Studieinformatie.

Arbeidsmarkt

Voor afgestudeerden met alleen een bachelordiploma zijn er tot op heden beperkte mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Je kunt denken aan functies op het niveau van 'paralegal' in (ondersteunende) algemeen-juridisch georiënteerde beroepen binnen zowel de publieke als private sector, dat wil zeggen in functies bij centrale en decentrale overheden en bij het bedrijfsleven, zoals functies bij een advocatenkantoor of een rechtbank. Wil je echter verder komen in de juridische wereld dan is een masterdiploma onontbeerlijk en raden we je ook sterk aan om na je bacheloropleiding een masteropleiding te volgen inclusief civiel effect.

Vervolg: masteropleiding

Hoewel de bacheloropleidingen van de rechtenfaculteit afgeronde studieprogramma's vormen, verdient het sterk de voorkeur om aansluitend een masteropleiding te volgen, zodat je met voldoende bagage de arbeidsmarkt voor academici opgaat.

Voor academisch onderzoek dat tot de academische promotie leidt en voor bijvoorbeeld functies in het wetenschappelijk onderzoek is een masterdiploma zelfs verplicht. www.mastersinleiden.nl

2.10 Vrije keuzeruimte

De keuzevakruimte in een opleiding staat vermeld in de studieprogramma's van de bacheloropleidingen (zie 2.3 Studieprogramma bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid). Daarbij gaat het om een minimum; het volgen van extra keuzevakken is altijd mogelijk. Dat kan op elk gewenst moment.

Met ingang van 1 september 2009 is aan de universiteit Leiden het minorsysteem ingevoerd. Zie ook www.minoreninleiden.nl. Daartoe is bij de faculteit in de onderwijsprogramma's 2010-2011 van alle vier de bacheloropleidingen 15 ec aan keuzeruimte ingeroosterd.

Studenten hebben bij de Faculteit der Rechtsgeleerdheid drie mogelijkheden om de keuzeruimte van 15 ec in te vullen. Zij mogen:

- 1) een minor volgen (een minor bestaat uit twee samenhangende keuzepakketten van beide 15 ec waarvan één een inleidend karakter heeft en de ander een meer verdiepend karakter). Voor studenten van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid betekent het volgen van een minor dat zij 15 ec extracurriculair studeren;
- 2) een keuzepakket van 15 ec volgen
- 3) (vrije) keuzevakken volgen die aan de eigen faculteit dan wel een andere faculteit van de universiteit Leiden wordt verzorgd.

Minoren

Vanaf 2010-2011 biedt de faculteit de volgende 5 minoren aan, die ook door studenten van andere faculteiten gevolgd kunnen worden:

- Bedrijfswetenschappen
- Economie en beleid
- Internetrecht
- Law and Public Administration
- Recht, cultuur en ontwikkeling

Ook kunnen alle minoren van de andere Leidse faculteiten worden gevolgd ter invulling van de keuzevakruimte.

Een minor bestaat uit 30 ec en omvat een samenhangend programma op een bepaald terrein. In de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid is er slechts 15 ec aan vrije studieruimte. Wil je een volledige minor volgen, dan kun je er voor kiezen die 15 punten extra boven op je reguliere vakken te volgen. Ook zul je bij een aantal minoren de mogelijkheid krijgen alleen de eerste 15 ec aan inleidende vakken (van een keuzepakket) te volgen. Voor de hierboven genoemde minoren 'Internetrecht' en 'Recht, cultuur en ontwikkeling' geldt bovendien dat juridische studenten alleen het verdiepend deel van 15 ec kunnen opvoeren als losse keuzevakken, omdat de inhoud van (het inleidend keuzepakket van 15 ec van) deze minorprogramma's gedeeltelijk overeenkomt met verplichte vakken uit hun curriculum.

www.minoreninleiden.nl

Voor de invulling van de keuzevakruimte en voor het volgen van keuzevakken is de volgende informatie van belang.

Keuzevakken aangeboden door de faculteit

Welke keuzevakken de faculteit aanbiedt in 2010-2011 en wanneer deze worden gegeven, is vanaf augustus te vinden in de elektronische studiegids: www.studiegids.leidenuniv.nl. Als student kun je in principe zelf bepalen welke keuzevakken je wilt volgen.

Raadpleeg altijd vooraf de beschrijving van het keuzevak op de website, want:

- sommige keuzevakken zijn alleen voor tweedejaars of alleen voor derdejaars bachelorstudenten bedoeld (dat hangt samen met het niveau van het vak, dat ook in de beschrijving staat vermeld);
- voor sommige keuzevakken gelden 'instapeisen': dat betekent dat eerst bepaalde vakken moeten zijn behaald voordat deelname aan het keuzevak mogelijk is. Voor de derdejaars-keuzevakken moet in ieder geval de hele propedeuse zijn behaald;
- bij sommige keuzevakken geldt een maximum aantal deelnemers. Dan geldt: inschrijving op volgorde van aanmelding, vol is vol;
- de periode waarin keuzevakken worden aangeboden kan verschillen. In het studieprogramma van de opleiding staat de aanbevolen periode (jaar, semester) voor keuzevakken. De meeste keuzevakken worden ieder jaar aangeboden, enkele vakken worden slechts eens per twee jaar aangeboden. Veel facultaire keuzevakken worden in het aanbevolen semester aangeboden, maar niet allemaal. Sommige keuzevakken worden juist buiten die periode aangeboden, omdat dat voor studenten soms beter uitkomt in hun studieplanning als zij afwijken van het aanbevolen studieprogramma. Het is dus belangrijk dat je je tijdig afvraagt welke keuzevakken je wilt gaan volgen en wanneer deze worden aangeboden.

Andere mogelijkheden

Je kunt je keuzevakruimte ook op een andere manier invullen:

- door een vak te volgen dat niet tot het verplichte programma behoort van de eigen opleiding maar wel in het verplichte programma voorkomt van een andere opleiding van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Voorbeeld: een student van de opleiding Rechtsgeleerdheid volgt als keuzevak een vak dat verplicht is in de opleiding Notarieel recht. Overigens mag dit alleen als het vak niet te veel overlap vertoont met een verplicht vak van de eigen opleiding.
- door één of meer Engelstalige vakken te volgen die de faculteit aanbiedt voor studenten uit het buitenland, de zogenaamde 'Leiden Law Courses' (zie de website: www.law.leiden.edu);
- door een (keuze)vak aan een andere faculteit van de Universiteit Leiden te volgen (raadpleeg de elektronische studiegids www.studiegids.leidenuniv.nl, of de website van de desbetreffende faculteit, te bereiken via de universitaire homepage: www.leidenuniv.nl);
- door een vak aan een andere universiteit (binnen of buiten Nederland) te volgen. Hiervoor geldt dat vooraf toestemming moet worden gevraagd bij de studieadviseur als de student ec voor het keuzevak wil ontvangen. (Zie ook 2.11 Studeren in het buitenland)

NB Let op dat bij elk deze 'andere mogelijkheden' wel diverse voorwaarden kunnen gelden zoals hierboven vermeldt onder het kopje 'Keuzevakken aangeboden door de faculteit'.

2.11 Studeren in het buitenland

Tijdens je studie een periode in het buitenland studeren is dé kans om je horizon te verbreden. In de bachelor/masterstructuur is het tweede gedeelte van het derde jaar van de bacheloropleiding of na het derde bachelorjaar de meest geschikte periode om in het buitenland te studeren

Aangezien een verblijf in het buitenland de nodige voorbereiding vraagt, raden we je aan om je tijdig te oriënteren op de mogelijkheden. Het is verstandig hiermee zeker zo'n acht maanden tot een jaar van te voren mee te beginnen.

Meld je aan bij onze Blackboard omgeving 'Studeren in het buitenland' of kijk voor meer informatie op de studentenportal op de facultaire website: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Buitenland.

Op de website van het International Office vind je een overzicht van alle landen waar je heen kunt gaan: www.buitenland.leidenuniv.nl.

2.12 Stage

Op de studentenportal van de facultaire site vind je meer informatie: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Loopbaan, stage en werk.

Stages

Veel studenten lopen stage tijdens hun studie; dit kan bijvoorbeeld bij een advocatenkantoor, de griffie van een rechtbank, een notariskantoor of een bedrijf. Het is ook mogelijk in het buitenland stage te lopen, bijvoorbeeld bij de Europese Commissie in Brussel.

Elke studierichting heeft eigen contacten met het bedrijfsleven en toegang tot verschillende stagemogelijkheden. Neem voor meer informatie contact op met het secretariaat van je opleiding/studierichting. Maar je kunt uiteraard ook zelf een stageplek regelen.

Onderzoeksstage

Naast een stage in het bedrijfsleven is het ook mogelijk een onderzoeksstage te volgen. De onderzoeksstage is bestemd voor studenten met wetenschappelijke ambitie. Er zijn verschillende mogelijkheden. Zo kan een reeds geschreven scriptie, onder begeleiding en met instemming van de scriptiedocent, worden bewerkt tot een wetenschappelijke publicatie. Maar ook kan het onderzoeksinstituut van de faculteit, de Graduate School, nagaan of een student samen met een van de onderzoekers van het instituut gezamenlijk wetenschappelijk onderzoek kan verrichten resulterend in een conferentie en/of publicatie. Neem voor meer informatie contact op met het secretariaat van de Graduate School: (071) 527 5200.

2.13 Extra uitdagingen voor veelbelovende studenten

De faculteit biedt veelbelovende studenten extra uitdagingen naast het reguliere onderwijsprogramma. Op de studentenportal van de facultaire website vind je meer informatie, www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Extra uitdagingen. Denk hierbij aan het het universitaire Honours College (waarvan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid er één geheel verzorgd – ‘Honours College Law’ – en bij één betrokken is – ‘Recht en Religie’), Talentprogramma (MA), de Honours Classes (BA), Mordenate, Rechtsgeleerdheid en Frans, het Cleveringa Pleitconours, een Onderzoeksstage, studieverenigingen en disputen en Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied.

3. Het studieprogramma masteropleiding Rechtsgeleerdheid

3.1 Inleiding

De reguliere masteropleidingen van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid duren één jaar (60 ec).

Toelating tot de masteropleidingen

De Leidse bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid – inclusief de combinatiestudies Recht & Bedrijfswetenschappen en Recht & Economie - geeft zonder extra toelatingseisen aansluiting op alle zeven specialisaties van de Leidse masteropleiding Rechtsgeleerdheid. Toelating tot de masteropleidingen is uitsluitend mogelijk met een volledig afgeronde bacheloropleiding. Voor de exacte bepalingen van de toelating, raadpleeg de master Onderwijs- en examenregeling. Deze zijn te vinden op de studentenportal van de facultaire website: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen. Hier vind je ook informatie over toelating tot de masteropleiding.

Na Recht & Bedrijfswetenschappen ligt een keuze voor de specialisatie Ondernemingsrecht voor de hand – ook kiezen velen de specialisatie Civiel recht . Na de opleiding Recht & Economie kiezen veel studenten voor de specialisatie Staats- en bestuursrecht of de specialisatie European Law of Public International Law. Uiteraard behoren ook de overige specialisaties tot de mogelijkheden.

Instroommomenten

Voor het collegejaar 2010-2011 kennen de juridische masteropleidingen in Leiden twee instroommomenten. De instroommomenten zijn gekoppeld aan het begin van elk semester. Studenten met een afgeronde juridische bacheloropleiding kunnen starten met een juridische masteropleiding begin september en begin februari.

Harde cesuur

Universiteitsbreed geldt sinds de invoering van de bachelor/masterstructuur in 2002 de 'harde-cesuur'-regeling. Die houdt in dat studenten die in Leiden een masteropleiding willen volgen uitsluitend worden toegelaten met een afgeronde bacheloropleiding. Vanwege de universiteitsbrede invoering geldt de harde cesuur ook voor alle Leidse juridische masteropleidingen.

Indien er nog één vak van de bacheloropleiding open staat, is het mogelijk dat je, bij bepaalde voorwaarden (zie 'Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens bacheloropleidingen FdR' recht hebt op een individuele herkansing. Is dit het geval, meld je dan zo snel mogelijk bij een van de studieadviseurs.

Daarnaast bestaat een aantal op maat gesneden toelatingsregelingen voor overstappers (van 'oude stijl'-opleidingen naar bachelor/masteropleidingen), voor (voormalige) doctoraalstudenten, voor Leidse studenten Criminologie en Notarieel recht en voor studenten met een afwijkende bachelorgraad. De belangrijkste regelingen zijn op hoofdlijnen opgenomen in hoofdstuk 5 van de Onderwijs- en Examenregeling (OER). Voor zover het uitvoeringsmodaliteiten of jurisprudentie betreft bij bijzondere individuele casus, zijn de studieadviseurs en de secretaris van de master toelatingscommissies hiervan op de hoogte.

Leidse studenten Criminologie en Notarieel recht die door willen stromen naar de masteropleiding kunnen bij het Onderwijs Informatie Centrum een verklaring van geen bezwaar op laten stellen, waarmee ze bij studentencentrum Plexus hun inschrijving kunnen wijzigen.

Overige studenten die in aanmerking komen voor een van de op maat gesneden toelatingsregelingen, kunnen hiertoe een schriftelijk verzoek indienen bij de secretaris van de toelatingscommissies: mevrouw drs. B.H.J. Wildenburg (b.h.j.wildenburg@law.leidenuniv.nl). Raadpleeg vooral ook je studieadviseur als je meent in aanmerking te komen voor een individuele toelatingsregeling en een verzoek wilt indienen bij de Toelatingscommissie.

De OERen zijn te vinden op de studentenportal van de facultaire website:
www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen, toelating bachelor-/masteropleidingen.

Civiel effect

Aan de Leidse masteropleiding Rechtsgeleerdheid is het civiel effect verbonden (civiel effect is benodigd voor toegang tot de togaberoepen). Studenten die een (bachelor) combinatiestudie hebben gevolgd, dienen - om met hun masteropleiding het civiel effect te verkrijgen - het derdejaars vak Straf- en strafprocesrecht (10 ec) ook te halen.

Scriptie/afstuderen in meerdere richtingen

Indien een student er voor kiest om af te studeren in twee (of meer) specialisaties/masteropleidingen, dan moet in beginsel voor elke specialisatie/masteropleiding een eigen scriptie worden geschreven. Zie artikel 25 van de 'Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens masteropleidingen FdR'. Daarnaast dient het gemeenschappelijke mastervak Recht realiseren in beide varianten (Rechtsvinding en Rechtshandhaving) te worden afgelegd (zie artikel 27 van genoemde Regels en Richtlijnen).

Deeltijd

Meer informatie over deeltijdonderwijs zie 2.7.

Locatie masterspecialisatie Public International Law

LET OP: De masterspecialisatie Public International Law wordt deels in Den Haag en deels in Leiden verzorgd.

Campus Den Haag

Campus Den Haag is de verzamelnaam voor alle activiteiten van de Universiteit Leiden in Den Haag; hier wordt een brede waaier van programma's aangeboden: vernieuwende universitaire opleidingen voor professionals, academische cursussen voor belangstellenden, postacademisch onderwijs voor specialisten en 'in company' trainingen voor bedrijven en overheden.

Campus Den Haag is ondergebracht op twee (verschillende) locaties in de binnenstad van Den Haag. De hoofdlocatie is Lange Houtstraat 5-7. www.campusdenhaag.nl.

Vakbeschrijvingen

Alle uitgebreide vakbeschrijvingen - inclusief de literatuurlijsten per vak - zijn uitsluitend te raadplegen via de elektronische studiegids: www.studiegids.leidenuniv.nl.

Hou er rekening mee dat studiegidsinformatie aan verandering onderhevig kan zijn. De elektronische studiegids kan gedurende het studiejaar worden bijgewerkt. In geval van verschillen tussen deze en de elektronische studiegids, kun je ervan uitgaan dat in de elektronische studiegids de juiste, actuele stand van zaken is weergegeven.

Voor de laatste informatie over de masteropleidingen kun je kijken op www.mastersinleiden.nl.

3.2 Studieprogramma masteropleiding Rechtsgeleerdheid

Specialisaties

Binnen de éénjarige masteropleiding Rechtsgeleerdheid kunnen studenten kiezen uit de volgende zeven specialisaties:

1. Civiel recht;
2. Ondernemingsrecht;
3. Staats- en bestuursrecht;
4. European Law;
5. Public International Law (wordt deels in Den Haag onderwezen);
6. Straf- en strafprocesrecht;
7. Encyclopedie en filosofie van het recht.

Studieprogramma specialisatie Civiel recht

I ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Recht realiseren (nieuwe stijl), keuze uit:			
Rechtsvinding – Recht realiseren	23011014	5	500
Rechts-handhaving – Recht realiseren	23011016	5	500
Practicum: Burgerlijk recht	23011004	10	600
<i>Bij accent 'togapraktijk' (zie hieronder): een specifiek/verplicht practicum: 'Practicum togapraktijk civiel recht'</i>	23011018	10	600
Transnationaal vermogensrecht	23011008	5	500
<i>Vijf 'accenten' gekoppeld aan (gebonden, gedeeltelijk verplichte) zogenoemde profileringsvakken</i>			
1. <i>Algemeen: 2 vakken uit A t/m F</i>			
2. <i>Togapraktijk: 2 vakken uit A t/m F én een specifiek, gebonden 'Practicum togapraktijk civiel recht'</i>			
3. <i>Internationaal: de 2 vakken C + D</i>			
4. <i>Onroerend goed: de 2 vakken E + F</i>			
5. <i>Arbeidsrecht: de 2 vakken A en G</i>			
<i>Profileringsvakken Civiel recht:</i>			
- A Profileringsvak: Arbeidsovereenkomstenrecht; (voorheen 'Sociaal recht')	23011085 23011081	5	500
- B Profileringsvak: Verzekeringsrecht	23011083	5	500
- C Profileringsvak: English Contract Law	23011084		
- D Profileringsvak: Internationaal transportrecht	23011086	5	500
- E Profileringsvak: Bouwrecht	23011082	5	500
- F Profileringsvak: Huurrecht	23011088	5	500
- G Profileringsvak: Capita selecta arbeidsrecht	23011087	5	500

2 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Privatissimum: Burgerlijk recht	23011006	10	600
Burgerlijk procesrecht	23011012	5	500
Internationaal privaatrecht	23011010	5	600
Scriptie (onderwerp corresponderend met het 'accent' van de profileringsvakken)	23978xxx	10	600

Studieprogramma specialisatie Ondernemingsrecht

1 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Recht realiseren (nieuwe stijl), keuze uit: Rechtsvinding – Recht realiseren	23011014	5	500
Rechtshandhaving – recht realiseren	23011016	5	500
Internationaal Commercieel Contracteren (voorheen: ‘Internationaal Contracten- en Financieringsrecht’)	23011116	5	500
Ondernemingsrecht en concernverhoudingen	23011102	10	500
<i>Gebonden keuzevakken (tevens ‘accent’/profiel) keuze uit één van de volgende vakken:</i>			
- Europees Vennootschaps- en Insolventierecht (voorheen ‘Internationaal Commercieel Recht’)	23011176	10	500
- Financieel recht	23011173	10	500
- Intellectuele eigendom - Merkenrecht	23011175	10	500

2 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Privatissimum (corresponderend met het ‘accent’/profiel van de gebonden keuzevakken)	23011112	10	600
Practicum: Procederen in het ondernemingsrecht	23011108	5	600
Stage Ondernemingsrecht	23011110	5	600
Scriptie		10	600

Studieprogramma specialisatie Staats- en bestuursrecht

1 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Recht realiseren (nieuwe stijl), keuze uit: Rechtsvinding – Recht realiseren	23011014	5	500
Rechtshandhaving – Recht realiseren	23011016	5	500
Rechter en Grondrechten in de veellagige rechtsorde	23011214	5	600
Privatissimum en Practicum: Overheidsaansprakelijkheid	23011202	10	500
Europees bestuursrecht	23011206	5	600
Rechtsstaat, democratie en constitutie	23011216	5	600

2 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Priv en Prac: Publiekrechtelijke geschillenbeslechting	23011218	10	600
Wetgevingsvraagstukken	23011220	5	500
Gebonden keuzevak: Omgevingsrecht*, of Publiekrechtelijk gezondheidsrecht (voorheen: Bestuursrechtelijk Gezondheidsrecht**)	23011271 23011273 23011272	5 5	500 500
Scriptie	23978xxx	10	600

* Met ingang van 2010-2011 geldt dat er ook geen overlap (meer) is tussen het (bachelor) keuzevak Omgevingsrecht (B 7708) en het gebonden master keuzevak Omgevingsrecht (23011272).

[In 2009-2010 gold de regel dat studenten die in de bacheloropleiding het keuzevak Omgevingsrecht (vakcode B 7708) hadden gevolgd mogen in de masterspecialisatie Staats- en bestuursrecht niet het gebonden keuzevak Omgevingsrecht mochten volgen omdat dit een zogenoemd corresponderend vak was, dwz. een vak met een ‘overlap’, en daarom moesten die studenten dan Gebonden keuzevak Bestuursrechtelijk Gezondheidsrecht volgen. Met ingang van 2010-2011 is de opzet en inhoud van de vakken zodanig gewijzigd dat er geen prak meer is van een significante mate van overlap.]

** Tussen het (bachelor) keuzevak ‘Gezondheidsrecht’ (B7223) en het gebonden master keuzevak ‘Bestuursrechtelijk Gezondheidsrecht’ dat met ingang van 1 september 2010 gaat heten ‘Publiekrechtelijk gezondheidsrecht’ was en is geen overlap.

Studieprogramma specialisatie European Law

1 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
<i>Voor Nederlandse studenten</i> Recht realiseren (nieuwe stijl), keuze uit: Rechtsvinding - Recht realiseren Rechtshandhaving - Recht realiseren	23011014 23011016	5 5	500 500
Capita Selecta of European Law – Privatissimum (voorheen: <i>The Internal Market – Privatissimum</i>)	23012128	10	600
European Protection of Human Rights <i>Voor Nederlandse studenten een optioneel gebonden keuzevak*</i>	23012116	5	500
The Union in the World <i>Voor Nederlandse studenten een optioneel gebonden keuzevak*</i>	23012175	5	600
EU Institutional Law & General Principles of EU Law	23012124	10	500

* Nederlandse studenten kiezen 1 v/d 2 vakken als 'optionele gebonden keuzevariant'.

2 ^e semester	Studiegidsnummer	Ects	Niveau
European Law in Practice – Practicum (voorheen 'Competition Law – Practicum')	23012130	10	500
EU Substantive Law	23012126	10	500
Scriptie/Thesis	23978xxx	10	600

Studieprogramma specialisatie Public International Law

1 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
<i>Voor Nederlandse studenten:</i> Recht realiseren (nieuwe stijl), keuze uit: Rechtsvinding - Recht realiseren Rechtshandhaving - Recht realiseren	23011014 23011016	5 5	500 500
<i>Voor internationale studenten:</i> International Relations	23012222	5	500
	23012202		
Public International Law	23012204	10	500
Protection of Victims of War (voorheen 'Bescherming oorlogsslachtoffers onder internationaal recht')	23012224	5	500
International Dispute Settlement	23012208	5	600
International Criminal Law	23012210	5	600

2 ^e semester	Studiegidsnummer	Ec	Niveau
The Law and Practice of International Organizations – Practicum	23012216	10	500
Theoretical Perspectives on Human Rights Law – Privatissimum	23012218	5	600
<i>Keuze uit één van de volgende vakken:</i>			
- Practicing International Law – Practicum	23012273	5	600
- Philip C. Jessup International Law Moot Court Competition	23012271	5	600
- Telders Moot Court Competition	23012272	5	600
Scriptie/Thesis	23978xxx	10	600

Studieprogramma specialisatie Straf- en strafprocesrecht

1 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Recht realiseren (nieuwe stijl), keuze uit:			
Rechtsvinding – Recht realiseren	23011014	5	500
Rechsthandhaving – Recht realiseren	23011016	5	500
Capita Straf- en strafprocesrecht	23011312	5	500
Ideeëngeschiedenis van het strafrecht	23011306	5	500
Penitentiair recht	23045214	5	500
Practicum: Straf(proces)recht	23011304	10	600

2 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Criminologie voor juristen	23011314	5	500
Internationaal en Europees strafrecht	23011308	5	500
Privatissimum: Straf(proces)recht	23011310	10	600
Scriptie		10	600

Studieprogramma specialisatie Encyclopedie en filosofie van het recht

1 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	niveau
Recht realiseren (nieuwe stijl), keuze uit:			
Rechtsvinding - Recht realiseren	23011014	5	500
Rechsthandhaving- Recht realiseren	23011016	5	500
Rechtstheorie en het civiele recht	23012008	5	500
Privatissimum: Rechtsmethodologie	23012002	10	600
Rechtstheorie en het internationaal publiekrecht	23012012	5	500
Rechtstheorie en het strafrecht	23012010	5	500

2 ^e semester	Studiegidsnummer	ec	Niveau
Practicum: Geschiedenis van rechtsfilosofie en ethiek	23012004	10	600
Ethiek	23012014	5	500
Rechtstheorie en het publiekrecht	23012006	5	500
Scriptie		10	600

* Met ingang van 2009 bestaat de mogelijkheid om op masterniveau intensief en diepgravend studie te maken van de filosofische grondslagen van het recht. In een tweejarig traject volgen studenten eerst de specialisatie Encyclopedie en filosofie van het recht (een specialisatie binnen de master Rechtsgeleerdheid van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid) en daarna de specialisatie Recht - Philosophy of Law (van de master Wijsbegeerte van een Bepaald Wetenschapsgebied van het instituut Wijsbegeerte van de Faculteit der Geesteswetenschappen. Zie http://media.leidenuniv.nl/legacy/Recht_Filosofie_de_Leidse_Combinatie.pdf

3.3 Afstuderen masteropleiding

De dag van de diploma-uitreiking is een feestelijke dag. Het is de bekroning van de studietijd, datgene waar al die jaren naar toe is gewerkt. Voor iedere student die dit wil is er een korte, individuele diploma-uitreiking door de examencommissie, met een toespraakje van de scriptiebegeleider.

Voordat het afstuderen plaats kan vinden moet er nog wel het een en ander worden geregeld; hierna is precies vermeld waarmee je rekening dient te houden om te zorgen dat alles goed verloopt.

Bij een hoge score kan een Cum Laude worden behaald. Om hiervoor in aanmerking te komen moet het eindjudicium, dat een berekend gewogen gemiddelde is van alle cijfers op de lijst, minimaal 8,5 zijn. Om te kunnen afstuderen dient men gedurende de gehele studieperiode aan de inschrijvingsverplichting van de universiteit te hebben voldaan.

Op door de faculteit vastgestelde dagen (zie de jaarkalender voorin deze gids) vindt de uitreiking plaats van diploma's. Indien je wilt afstuderen, kun je dit aanvragen uiterlijk twee weken vóór de gewenste diploma-uitreikdatum bij het Onderwijs Informatie Centrum. Aan de balie worden diverse controles gedaan om je voor de gekozen datum te kunnen noteren.

Op de studentenportal van de facultaire website vind je meer informatie: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Masterstudent onder Studietoelichting. Of ga langs bij het Onderwijs Informatie Centrum.

3.4 Beroepsperspectieven

Op de arbeidsmarkt is een groeiende vraag naar goede juristen. Jaarlijks studeren er zo'n 3000 rechtenstudenten af. Daarvan kiest ruim een derde voor de advocatuur. De overige afgestudeerden vinden een baan bij de overheid, in het bedrijfsleven of binnen de rechterlijke macht. Uit onderzoek (De stand van de Rechtenstudie 2005, KSU, mei 2005) blijkt dat de meeste afgestudeerde juristen binnen twee maanden na afstuderen al een baan hebben gevonden. Na een jaar zijn bijna alle afgestudeerden aan het werk. Ook vindt 82% meteen werk op eigen niveau. Op de langere termijn lijkt deze positieve lijn zich voort te zetten. Natuurlijk is het afhankelijk van de gekozen opleiding en de opgedane ervaring, zoals stage of buitenlandervaring tijdens je studie, hoe lang het duurt voordat je een baan vindt. Ruim een kwart van de afgestudeerden vindt een baan via een stage.

Werkvelden

Afgestudeerde juristen vind je in vele sectoren van de arbeidsmarkt. Ongeveer 40% vindt werk in een 'traditioneel' juridisch beroep. Zij werken bijvoorbeeld bij de rechterlijke macht, het Openbaar Ministerie (bijvoorbeeld als officier van justitie), bij juridische adviesbureaus, in de advocatuur of het notariaat. Ongeveer 20% van de juristen komt terecht bij de overheid of in de politiek, bijvoorbeeld als beleidsmedewerker bij een ministerie of het Europees Parlement, als gemeentesecretaris, beleidsvoorlichter, (medewerker van een) lid van de Tweede Kamer. In het bedrijfsleven (ongeveer 15%) werken afgestudeerden als bedrijfsjurist, secretaris van een grote vennootschap of productmanager. In de dienstensector werkt ongeveer 10% (bijvoorbeeld als onderhandelaar bij een vakbond) en zo'n 10% is werkzaam in het bank- en verzekeringswezen.

Promoveren

Een andere optie is dat je na je masteropleiding wetenschappelijk onderzoek gaat verrichten dat leidt tot de academische promotie. Studenten die beseffen dat hun interesse (vooral) ligt in het onderzoek hebben op dat vlak tijdens hun studie gelegenheid tot 'extra uitdagingen' via en in het Talentprogramma en onderzoeksstages. Ook in het 'Honours College Law' is er een onderdeel van 10 ec opgenomen waarin een bijdrage aan het facultair wetenschappelijk onderzoek centraal staat.

(zie ook 2.12 Stages en 2.13 Extra uitdagingen voor veelbelovende studenten).

Verder oriënteren

De hierboven genoemde beroepen zijn slechts enkele voorbeelden. De arbeidsmarktperspectieven hangen ook af van je individuele keuzes, waarbij behalve de gevolgde specialisatie en keuzevakken ook zaken als een studieverblijf in het buitenland, stages of activiteiten binnen studenten- of studieverenigingen een rol kunnen spelen.

Meer informatie (algemeen) www.law.leidenuniv.nl/studenten/loopbaanstagewerk

Carrièreplanner www.law.leidenuniv.nl/studenten/carriereplanner/

Loopbaanbegeleiding www.voorzieningen.leidenuniv.nl/loopbaan

4. Praktische informatie over de studie

4.1 Inschrijving, collegegeld, vrijstellingen

Hoe, waar en wanneer inschrijven

Inschrijving kan plaatsvinden als: voltijdstudent, deeltijdstudent en extraneus (alleen gerechtigd om tentamens af te leggen)

Propedeuse

Wanneer je je wilt inschrijven voor de rechtenstudie in Leiden, bel dan de Studielijn van de universiteit: (071) 527 1111, of zie www.studereninleiden.nl. Het is van belang om te weten dat inschrijving in principe (alleen bij voldoende plaats) tot 30 september mogelijk is. Inschrijving daarna kan alleen geschieden met toestemming van de faculteit; een verzoek om inschrijving na 30 september kun je indienen aan de balie van het Onderwijs Informatie Centrum (zie 'Informatiebronnen en links').

Na de propedeuse

Studenten die in het voorgaande collegejaar ingeschreven hebben gestaan ontvangen automatisch (her) inschrijfformulieren voor het nieuwe collegejaar. Studenten die in het tweede studiejaar wensen in te stromen nadat elders de propedeuse is behaald dienen zelf inschrijfformulieren aan te vragen bij het Bureau Studentenzaaken: (071) 527 8011. Bij de inschrijfformulieren dient een zogenaamde 'Verklaring van geen bezwaar' van de faculteit te worden meegestuurd. Deze verklaring kan worden aangevraagd aan de balie van het Onderwijs Informatie Centrum (zie 'Informatiebronnen en links').

Extranei

Zogenaamde extraneus-studenten zijn uitsluitend gerechtigd tentamens af te leggen en dienen zelf zorg te dragen voor de aanmelding van gekozen tentamens. Dit kan via uSis, of het Onderwijs Informatie Centrum (zie 'Informatiebronnen en links').

Collegegeld

De tarieven voor het collegegeld voor het jaar 2010-2011 zijn als volgt vastgesteld:

- Jonger dan 30 jaar: ca € 1620 (voltijd- en deeltijdstudent)
- Ouder dan of gelijk aan 30 jaar: ca € 2220 (voltijd en deeltijdstudent)

Overige categorieën studenten

Overstappers van andere universiteiten (juridische faculteiten)

Als je overweegt om de studie in Leiden vanuit een andere universiteit te vervolgen dan is het van belang om vooraf met één van de studieadviseurs (zie 'Informatiebronnen en links') overleg te plegen over het instroommoment, eventuele vrijstellingen en keuze tussen de programma's.

*Gaststudenten**

Studenten van andere universiteiten (juridische en niet-juridische faculteiten) kunnen zich als 'gaststudent' inschrijven aan de Universiteit Leiden om één of meerdere (keuze)vakken af te leggen.

Zij dienen:

- de algemene website van de Universiteit Leiden te raadplegen welke documenten nodig zijn om als gaststudent ingeschreven te kunnen worden;
- met deze documenten een 'Verklaring van geen bezwaar' voor de inschrijving als gaststudent aan te vragen bij het Onderwijs Informatie Centrum (zie 'Informatiebronnen en links');
- zich met de 'Verklaring van geen bezwaar' en onder overlegging van de overige documenten in te schrijven bij de informatiebalie Studentenzaken van de Universiteit Leiden, in het Studentencentrum Plexus (zie

‘Informatiebronnen en links’). Na inschrijving aan de Universiteit Leiden te handelen als bijvakstudent (zie hieronder).

*Bijvakstudenten**

Het is mogelijk om, als student aan een andere faculteit, aan de Leidse universiteit, (keuze)vakken uit het onderwijsprogramma van de rechtenstudie te volgen.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Een vak kan slechts in één opleiding worden opgevoerd.
- Een student die naast de rechtenstudie een tweede opleiding volgt, kan in beginsel geen vakken als bijvakstudent volgen die in een latere fase van het juridische programma liggen dan waarin de student actief is.
- Daar waar voor juridische studenten een bepaald (voor)kennisniveau is vereist alvorens het vak kan worden gevolgd, geldt deze voorwaarde in beginsel ook voor de bijvakstudent.

Aanmelding dient, aan de hand van het formulier, te verkrijgen bij de balie van het Onderwijs Informatie Centrum (zie ‘Informatiebronnen en links’), te geschieden alvorens het onderwijs een aanvang heeft genomen!

Gezien de numerus fixus, organisatorische complexiteit van het onderwijsprogramma in de propedeuse en de geldende regelingen rond het Leids studiesysteem, is het in beginsel niet mogelijk vakken uit de propedeuse als bijvak/gast-student te volgen.

* LET OP: Aanmelding als bijvakker of gaststudent dient afgerond te zijn voor aanvang van het onderwijs in het betreffende keuzevak. Ook voor bijvakkers en gaststudenten gelden de facultaire regels omtrent aanmelding voor onderwijs en tentamens (zie hiervoor 4.2 en 4.3).

Contractstudent

Het merendeel van het reguliere onderwijs is opengesteld voor zogenoemd contractonderwijs: op contractbasis kan men deelnemen aan de normale colleges zonder te zijn ingeschreven als student. U volgt de vakken van uw keuze samen met de reguliere studenten.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: Juridisch PAO, www.paoj.nl.

Vrijstellingen

Vrijstellingen kunnen worden aangevraagd via uSis (www.usis.leidenuniv.nl). Er moet echter altijd een papieren bewijs ingeleverd worden van behaald vakken/diploma.

Een student kan een verzoek tot gehele of gedeeltelijke vrijstelling voor het afleggen van een tentamen of examen indienen bij de examencommissie. De criteria staan in de Onderwijs- en Examenregeling, deze zijn te vinden op de studentenportal van de facultaire website: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen.

De examencommissie neemt zo mogelijk binnen een maand na ontvangst van het verzoek een besluit.

Als een student een vak heeft behaald aan een opleiding van een andere faculteit of instelling en de examencommissie verleent op verzoek van de student voor dit vak een volledige vrijstelling, dan wordt hiervoor geen judicium toegekend maar het predicaat ‘vrijstelling’.

(Deeltijd)studenten die in het bezit zijn van een einddiploma van een wettelijk erkende HBO- of universitaire opleiding, kunnen in aanmerking komen voor vrijstellingen. Zij dienen hiervoor contact op te nemen met de studieadviseurs.

Meer informatie over standaard vrijstellingen vind je op de studentenportal op de facultaire website: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen.

4.2 Aanmelding voor onderwijs

LET OP!: de informatie in deze paragraaf geldt niet voor eerstejaars voltijdstudenten. Zij volgen de regels zoals beschreven in de brochure ‘Welkom op de Faculteit der Rechtsgeleerdheid 2010-2011’.

Voor hoorcollege-onderwijs hoeft niet te worden ingeschreven. Voor werkgroeponderwijs is in de meeste gevallen wel aanmelding noodzakelijk. Bij een aantal vakken worden parallel hoorcolleges gegeven. De werkgroepindeling is gekoppeld aan de parallelle hoorcolleges. Je mag dan alleen aan het gekoppelde college deelnemen. Het werkgroeponderwijs wordt één maand voor aanvang van het desbetreffende onderwijs op uSis opengesteld voor inschrijving. Het is van groot belang alléén voor die vakken in te schrijven waaraan je ook werkelijk gaat deelnemen. Bij een veranderde studieplanning is afmelden voor een werkgroep dan ook verplicht. Werkgroepen in de avonden zijn gereserveerd voor deeltijdstudenten.

De meest recente informatie over roosters en onderwijs is te vinden op www.law.leidenuniv.nl/studenten. Check echter ook regelmatig de e-mail en het Studente Nieuws!

Samengevat komt de procedure op het volgende neer:

- Aanmelding voor werkgroeponderwijs is mogelijk vanaf iedere pc met internet.
- Alle werkgroepen waarvoor je je via het Onderwijs Informatie Centrum elektronisch kunt aanmelden staan op <https://usis.leidenuniv.nl/>
- Voor uSis heeft iedere ingeschreven student een account en een password toegestuurd gekregen van de centrale administratie van de universiteit.
- Tot 6 dagen voor aanvang van het betreffende vak kun je zonder problemen inschrijven via uSis.
- Wanneer je je inschrijft en niet uitschrijft word je op de werkgroepbijeenkomsten verwacht. Als je de werkgroep toch niet wilt volgen, ben je verplicht om je uit te schrijven.
- Voor het raadplegen van de inschrijving die je hebt gedaan, kun je het scherm Raadplegen/afmelden kiezen.
- Zie voor informatie over je ULCN-account (uSis), Blackboard en de facultaire computervoorzieningen

Roosterinformatie

Op de studentenportal van de facultaire website vind je meer informatie over de roosters per opleiding: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij jouw fase (bachelorstudent, masterstudent) onder Roosters en aanmelding. Alle uitgebreide vakbeschrijvingen zijn te raadplegen via de elektronische studiegids: www.studiegids.leidenuniv.nl.

4.3 Tentamens (aanmelding, uitslagen)

LET OP!: de informatie in deze paragraaf geldt niet voor eerstejaars voltijdstudenten. Zij volgen de regels zoals beschreven in de brochure ‘Welkom op de Faculteit der Rechtsgeleerdheid 2010-2011’.

Aanmelding voor tentamens

Aanmelding voor alle schriftelijke tentamens geschiedt in principe via uSis. Meer informatie vind je op de studentenportal op de facultaire website: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen.

Tentamenaanmelding na het verstrijken van de sluitingsdatum

Mocht je om welke reden dan ook binnen de hierboven gestelde termijn van 10 kalenderdagen toch nog aanmelding voor een tentamen willen regelen, dan biedt de faculteit een extra faciliteit aan, met inachtneming van onderstaande voorwaarden.

- Voor een aanmelding na de sluitingsdatum is per tentamen een bedrag van € 20 verschuldigd, ongeacht of naderhand daadwerkelijk aan het tentamen wordt deelgenomen.
- Het bedrag dient contant te worden betaald aan de balie van het Onderwijs Informatie Centrum.
- Eerst na betaling wordt je aanmelding voor het desbetreffende vak in behandeling genomen.
- Deze faciliteit wordt alleen geboden indien er geen organisatorische beperkingen zijn (bijvoorbeeld doordat er in de locatie waar het tentamen wordt afgenomen geen - extra - plaats meer is).
- Deze faciliteit wordt tot 3 werkdagen voorafgaand aan de tentamendatum nog tot 12.30 uur aangeboden, daarna is een verlate tentamenaanmelding NIET meer mogelijk. (Voorbeeld: Het tentamen is op woensdag. Aanmelden tegen betaling kan dus tot en met de voorafgaande vrijdag 12.30 uur)

De regels 1, 2, 3, 5, 7 en 8 onder het kopje 'Aanmelding voor de tentamens' zijn van overeenkomstige toepassing.

Gezien het feit dat deze faciliteit via de balie van het Onderwijs Informatie Centrum moet worden aangevraagd en afgehandeld, dien je er rekening mee te houden dat je alleen tijdens de reguliere openingstijden (op werkdagen tussen 10.00-12.30 en vanaf de EL CID-week tot 1 oktober ook tussen 13.30 -16.00 uur) een beroep op deze regeling kunt doen.

Wanneer tijdens het tentamen blijkt dat je niet op de presentielijst voorkomt, dien je de tentamenzaal te verlaten.

Tentamenuitrusting

Wat mag je meenemen naar een tentamen? Zie

Meer informatie vind je op de studentenportal op de facultaire website: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen.

Uitslagen

De examinerator stelt de uitslag van het tentamen zo spoedig mogelijk na afloop van het tentamen vast. De examinerator brengt de vastgestelde uitslag ter kennis van het Onderwijs Informatie Centrum van de faculteit. Voorzover de examinerator de uitslag niet rechtstreeks schriftelijk aan de student heeft bekendgemaakt, hetgeen in ieder geval bij mondelinge tentamens altijd het geval is, maakt het Onderwijs Informatie Centrum de uitslag bekend via uSis.

Het Onderwijs Informatie Centrum draagt zorg voor de registratie van de uitslagen van tentamens, alsmede van getuigschriften en cijferlijsten die aan een student worden uitgereikt.

Tenzij voor of tijdens het afleggen van een tentamen anders is medegedeeld, dient de uitslag uiterlijk 15 werkdagen na het afleggen daarvan te worden bekend gemaakt. Gewaarmerkte studievoortgangsoverzichten kunnen aan de balie van het Onderwijs Informatie Centrum worden aangevraagd.

4.4 Studiebegeleiding (Leids studiesysteem, bindend studieadvies)

Leids studiesysteem

De Universiteit Leiden hanteert sinds 1997 het Leids studiesysteem met bindend studieadvies (BSA). Dit is opgezet om je zo snel mogelijk duidelijkheid te geven of dit jouw studie is. Zie voor een meer gedetailleerde beschrijving van het Leids studiesysteem met Bindend Studieadvies op www.bsa.leidenuniv.nl.

Tutoren

Om ervoor te zorgen dat studenten snel de weg weten te vinden binnen de universiteit en dat zo min mogelijk van hen een negatief bindend studieadvies krijgen, biedt de faculteit een intensieve begeleiding. Gedurende het eerste jaar heb je contact met je docenttutor (vaak een hoogleraar of een hoofddocent) en een studenttutor.

Bindend studieadvies

Dit houdt in dat je aan het einde van het eerste studiejaar een zogeheten bindend advies krijgt over de voorzetting van je studie.

- In het eerste jaar moet je minimaal 40 ec (ec) halen van de 60.
- Daarnaast moet je de propedeuse binnen uiterlijk twee jaar halen. Om dat te behalen moet je voor alle vakken van het eerste jaar een voldoende hebben gehaald.
- Voor voltijdstudenten die begonnen zijn vanaf september 2007 geldt bovendien dat zij de Leiden Law Practices (LLP) voor minimaal 80% hebben gevolgd.

Als je hier niet aan voldoet krijg je een negatief bindend studieadvies. Dit betekent dat je je opleiding niet meer in Leiden mag vervolgen en dat je je binnen vier jaar niet opnieuw voor dezelfde opleiding mag inschrijven bij de Universiteit Leiden.

Tijdens de loop van het studiejaar krijgt elke eerstejaars voltijdstudent drie studieadviezen, te weten:

- het eerste advies (eind januari)
- het voortgangsadvis (uiterlijk half juli)
- het definitieve studieadvies (uiterlijk eind augustus).

Bij een tussentijds negatief voortgangsadvis in januari of juli wordt dringend aangeraden contact op te nemen met een van de studieadviseurs.

Een student die vóór 1 februari van het eerste jaar van inschrijving een verzoek tot uitschrijving doet, krijgt in dat jaar geen studieadvies. Deze student kan desgewenst in een volgend studiejaar opnieuw bij dezelfde opleiding beginnen.

Negatief bindend studieadvies

Een voltijdstudent krijgt een bindend negatief studieadvies wanneer in het eerste jaar van inschrijving (vóór 31 augustus) voor de propedeuse minder dan 40 ec zijn behaald. Bovendien moet een voltijdstudent binnen twee jaar de propedeuse hebben afgerond.

Een deeltijdstudent krijgt een bindend negatief studieadvies wanneer in het tweede jaar van inschrijving (vóór 31 augustus) voor de propedeuse minder dan 40 ec zijn behaald. Een deeltijdstudent moet binnen drie jaar de propedeuse hebben voltooid.

Met ingang van collegejaar 2007/2008 geldt bovendien dat studenten de Leiden Law Practices (LLP) voor minimaal 80% moeten hebben gevolgd. Wie hier niet aan voldoet kan niet zijn propedeuse halen en dus ook geen positief bindend studieadvies krijgen.

Met een bindend negatief studieadvies is het niet mogelijk om in dezelfde opleiding (of een opleiding die de propedeuse gemeenschappelijk heeft) door te studeren aan de Universiteit Leiden.

Bijzondere omstandigheden

De examencommissie kan besluiten om op grond van bijzondere omstandigheden (limitatief opgesomd in de wet) het uitbrengen van een negatief advies in het eerste studiejaar (deeltijdstudenten in het tweede studiejaar) achterwege te laten, of door toepassing van de hardheidsclausule geen bindend studieadvies uit te brengen. In het geval van bijzondere omstandigheden wordt het advies gegeven in het volgende studiejaar van inschrijving; heeft de student vóór 31 augustus van dat tweede jaar (deeltijdstudenten derde jaar) geen 40 ec behaald, dan ontvangt de student alsnog een negatief studieadvies.

In beroep

In sommige omstandigheden is uitstel mogelijk van het advies of kan een examencommissie (via de toepassing van de hardheidsclausule) een negatief advies achterwege laten. Tegen een definitief studieadvies kan beroep aangetekend worden. Meer informatie hierover staat in het studentenstatuut:

www.studentenstatuut.leidenuniv.nl.

Negatief advies voor combinatiestudie

Een student die een negatief advies krijgt voor een combinatiestudie kan zich de volgende vier jaar niet inschrijven voor de opleiding die de hoofdrichting vormde (dus ook niet voor de monodisciplinaire variant van die opleiding, of voor een andere combinatiestudie, waarbij de hoofdrichting door de betreffende opleiding wordt gevormd). Het negatieve advies heeft geen betrekking op de opleiding die de minor heeft gevormd. Een student die een negatief advies krijgt voor een monodisciplinaire variant van de opleiding kan zich de volgende vier jaar ook niet inschrijven voor een combinatiestudie waarbij de hoofdrichting gevormd wordt door de opleiding waarvoor het negatieve advies is uitgebracht.

Deeltijd

Als een voltijdstudent vóór 1 februari van het eerste jaar van inschrijving zijn inschrijving als voltijder beëindigd en zich als deeltijdstudent inschrijft, wordt deze student voor de regeling als deeltijdstudent beschouwd. Als hij ná 1 februari zijn inschrijving van voltijdstudent in deeltijdstudent wijzigt, wordt hij voor deze regeling als voltijder beschouwd. Een deeltijdstudent die zijn inschrijving van deeltijd wijzigt in voltijd, wordt voor deze regeling vanaf het moment van verandering als voltijdstudent behandeld.

Leiden Law Practices

Met ingang van het studiejaar 2007-2008 volgen alle voltijd eerstejaarsstudenten in hun eerste jaar (de propedeuse) de Leiden Law Practices (LLP). Een docenttutor en studenttutor begeleiden je gedurende het hele eerste semester en in mindere mate in het tweede semester. Samen met een vaste groep medestudenten maak je kennis met alle kanten van je nieuwe studie en ondersteunen de tutors je ook bij het studeren zelf. De docenttutor, een hoogleraar of een hoofddocent, is een expert op zijn of haar vakgebied met een zeer goed netwerk. De studenttutor is een ouderejaars met een breed scala aan ervaringen binnen en naast de studie. In de LLP maak je kennis met de werkwijze en cultuurkenmerken van de faculteit. Alle mogelijkheden en kansen die de faculteit en de universiteit jou bieden, zullen in de LLP aan bod komen. Daarbij wordt ook uitgebreid aandacht besteed aan de indeling van je studie, studievaardigheden, beroepsperspectieven en mogelijkheden voor het volgen van keuzevakken of studie in het buitenland.

Daarnaast worden tal van academische en juridische vaardigheden in de LLP getraind die voor een jurist onmisbaar zijn. Omdat een goede taalbeheersing voor een jurist uiterts belangrijk is wordt met ingang van september 2010 in het LLP ook deelname aan een (pilot) taaltoets opgenomen. Verder leer je door een bibliotheekinstructie je weg te vinden in de Bibliotheek Rechten en leer je hoe je juridische bronnen moet gebruiken.

Behalve alle inhoudelijke aspecten, omvat de LLP ook een aantal bijzondere activiteiten, waaronder het bijwonen van een rechtszitting.

De Leiden Law Practices vervullen bovendien een belangrijke sociale rol. Het is dé gelegenheid om studiegenoten te leren kennen. Na de bijeenkomsten van de LLP is er gelegenheid om met je medestudenten, docenttutor en studenttutor bij te praten in het Juridisch Café.

4.5 ICT-voorzieningen

Uitgebreide informatie over de computerfaciliteiten, inloggen, resetten van je wachtwoord, de pc-landschappen en de helpdesk is te vinden op de website: www.studentenwerkplek.leidenuniv.nl.

uSis

uSis is het systeem dat je gebruikt om je aan (of af) te melden voor tentamens, voor het inschrijven voor onderwijs en werkgroepen, voor het raadplegen van je tentamenuitslagen en het wijzigen van je adresgegevens. <https://usis.leidenuniv.nl>

Meer informatie over de voortgang vind je op de studentenportal op de facultaire website <http://www.law.leidenuniv.nl/studenten> > kijk bij Algemene studentenzaken onder Voorzieningen.

Digitale leeromgeving Blackboard

Het onderwijs aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid wordt ondersteund door de digitale leeromgeving Blackboard. Dit is een computerprogramma dat met behulp van het internet het reguliere onderwijs aanvult door onder meer de communicatie tussen docent en studenten te structureren. Het biedt de student via internet op ieder gewenst moment en vanaf iedere gewenste plek toegang tot onderwijsmateriaal dat docenten beschikbaar stellen. Meer informatie vind je op de studentenportal op de facultaire website <http://www.law.leidenuniv.nl/studenten> > kijk bij Algemene studentenzaken onder Voorzieningen.

4.6 Adreswijzigingen

Ga je verhuizen? Geef je nieuwe adres dan door aan de centrale studentenadministratie van de universiteit. Dat kan op verschillende manieren:

- via uSis
- stuur een adres-wijziging naar de Studentenadministratie, Postbus 9500, 2300 RA Leiden
- ga langs de informatiebalie van Plexus.

Vergeet niet je studentnummer te vermelden. Alleen als je een verhuizing centraal meldt, wordt universitaire post op het nieuwe adres bezorgd; een adreswijziging bij je opleiding is niet genoeg!

5. Rechten en plichten van studenten

5.1 Studentenstatuut

Het studentenstatuut informeert de studenten die ingeschreven staan aan de Universiteit Leiden over wat zij van de universiteit mogen verwachten en wat de universiteit van hen verwacht. Het statuut geeft een overzicht van het onderwijsprogramma en de bijbehorende diensten en stelt de studenten op de hoogte van hun rechten en plichten. Het studentenstatuut bestaat uit twee delen: het opleidingsdeel dat bestemd is voor studenten van een bepaalde opleiding en het instellingsdeel dat voor iedere student gelijk is.

Opleidingsdeel

Het opleidingsdeel van het studentenstatuut is te vinden in de e-Studiegids (www.studiegids.leidenuniv.nl) en de facultaire website (www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder regelingen). Het bevat de Onderwijs- en Examenregeling (OER), de nadere 'Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens' (een voor de bacheloropleidingen en een voor de masteropleidingen) van de examencommissie, een beschrijving van de studieopbouw, de ondersteunende faciliteiten die de student door de opleiding worden geboden, de facultaire studentenvoorzieningen en de faciliteiten betreffende de studiebegeleiding.

Instellingsdeel

Het instellingsdeel van het studentenstatuut is te vinden op internet: www.studentenstatuut.leidenuniv.nl. Dit deel van het statuut geeft een beschrijving van de rechten en plichten van studenten en bevat een overzicht van de rechtsbescherming van studenten. Het betreft bijvoorbeeld: de inschrijvingsprocedure, de Regeling financiële ondersteuning studenten en de bezwaar- en beroepsprocedures. Bovendien bevat het instellingsdeel een overzicht van de algemene universitaire voorzieningen voor studenten.

5.2 Studentenvertegenwoordiging in facultaire organen

De student wordt ook wel gezien als 'consument' van het 'product' onderwijs. Het is belangrijk dat dit 'product' onder voortdurende kwaliteitscontrole staat. Daarvoor is de mening van de student noodzakelijk. Op ieder niveau binnen de faculteit wordt gelegenheid gegeven deze mening over het onderwijs naar voren te brengen en ook invloed uit te oefenen op de kwaliteitscontrole. Die niveaus zijn:

1. het faculteitsbestuur, bestaande uit vier leden onder wie een student;
2. de faculteitsraad, bestaande uit veertien leden onder wie zeven studenten (verkozen via jaarlijkse faculteitsraadverkiezingen);
3. het onderwijsbestuur, bestaande uit acht leden, onder wie een student;
4. de opleidingscommissies, bestaande uit de helft studenten/de helft docenten.

Op de studentenportal van de facultaire website vind je meer informatie over medezeggenschap: www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Medezeggenschap.

5.3 Het Leids studiesysteem met bindend studieadvies (BSA)

(zie onder 4.4 Studiebegeleiding (Leids studiesysteem, bindend studieadvies)
www.bsa.leidenuniv.nl

5.4 Onderwijs- en examenregelingen (OERen)

Elk jaar wordt voor elke bachelor- en masteropleiding een Onderwijs- en Examenregeling (OER) vastgesteld. Daarin liggen feitelijk de belangrijkste rechten en plichten van de student vast in bepalingen over o.a. het onderwijsprogramma, de eindtermen, over tentamens en herkansingen, en over toelatingseisen. De volledige tekst van een OER is te vinden via de studentenportal van de facultaire website:

www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen.

5.5 Overgangsregeling invoering bachelor/masterstructuur

Studenten die vóór september 2002 zijn begonnen aan een opleiding 'oude stijl' (doctoraal-systeem) kunnen nog tot 31 augustus 2010 voor deze opleiding afstuderen (Zie 1.5).

5.6 Examencommissies

Per opleiding is er een examencommissie. De samenstelling van de examencommissies vind je op de studentenportal op de facultaire website www.law.leidenuniv.nl/studenten > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen.

Alle schriftelijke verzoeken aan een examencommissie dient men te sturen naar de voorzitter van de desbetreffende examencommissie, p/a Steenschuur 25, 2311 ES Leiden. Men wordt overigens aangeraden eerst de studieadviseur te raadplegen alvorens zich te wenden tot de examencommissie.

5.7 Beroep tegen de examens

Beroep tegen de examens (ex artikel 7.60 t/m 7.63 WHW)

Indien men van mening is dat bij de vaststelling van de beoordeling van een examen of examen-onderdeel niet correct is gehandeld of indien men het anderszins met een beslissing van een examiner, examencommissie of toelatingscommissie niet eens is, kan betrokkene daartegen in beroep gaan. Betrokkene dient zich daartoe binnen vier weken nadat de beoordeling c.q. beslissing ter kennis van betrokkene is gebracht, te wenden tot het College van Beroep voor de Examens, p/a Rapenburg 70-74, 2300 RA Leiden, door middel van een met redenen omkleed schrijven (zie hieronder).

In veel gevallen kan echter ook een gesprek met de voorzitter van de examencommissie uitkomst bieden en is het volgen van een formele beroepsprocedure niet noodzakelijk.

5.8 Privacyreglement

Toegangsregeling als bedoeld in artikel 7 van het Statuut voor de Informatiesystemen van de Universiteit te Leiden betrekking hebbende op het systeem Studentenadministratie Rechtenfaculteit. Houder van het systeem is de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Het beheer is door de faculteit opgedragen aan de studentenadministrateur van de faculteit.

1. Het gebruiksdoel van het systeem is:

het kunnen beschikken over gegevens betrekking hebbende op de studie van studerende aan de faculteit, teneinde inzicht te verwerven in het verloop van de studieresultaten, de onderwijslast van de vakgroepen en afdelingen en de benodigde materiële voorzieningen ten behoeve van het onderwijs.

2. Ten hoogste de volgende gegevens worden in het systeem opgenomen:

van de student: naam, adres, woonplaats, geboortedatum, geslacht, registratienummer, jaar van aankomst, vooropleiding, opleiding, indicatie dag/avondstudent, extraneus, ja/nee studie beëindigd, tentamen- en examenuitslagen met cijfers, code studieregeling.

3. Herkomst van de gegevens

De hierboven vermelde gegevens zijn afkomstig van de dienst studentenzaken, de facultaire Onderwijsadministratie, de vakgroepadministratie, de student zelf.

4. Gebruikers van het systeem

Gegevens uit het systeem worden verstrekt overeenkomstig hetgeen omtrent toegang is bepaald in het reglement studenten- en examenadministratie, vastgesteld door de faculteitsraad op 19 juni 1974, gewijzigd 21 januari 1977 en 7 september 1984.

5. Beveiligingsmaatregelen

Computer-leesbare bestanden worden bewaard bij de Informatiseringsgroep. De hand-administratie wordt achter slot opgeborgen.

5.9 Reglement studenten- en examenadministratie

Instructies voor studenten- en examenadministratie door de faculteitsraad vastgesteld op 19 juni 1974, gewijzigd op 21 januari 1977 en 7 september 1984.

1. Faculteitsbestuur

De functionaris belast met de studenten- en examenadministratie verschaft hetzij rechtstreeks hetzij door tussenkomst van een van de studieadviseurs aan het faculteitsbestuur alle gewenste gegevens uit zijn administratie betreffende naam, geslacht, opleiding en studiefase, alsmede alle gewenste statistische gegevens.

2. Wetenschappelijk personeel en studieadviseurs van de faculteit

Iedere voorzitter van een examencommissie die bevoegd is studieregelingen en examenregelingen te geven, kan tot dit doel uittreksels uit het studieresultatenbestand van de administratie ter inzage krijgen.

De studieadviseur kan gegevens uit de administratie ter inzage krijgen voor zover dit in verband met zijn taak nodig is.

Ieder lid van het wetenschappelijk personeel kan gegevens uit de administratie ter inzage krijgen op het bureau van de studenten- en examenadministratie, doch uitsluitend indien zulks nodig is in verband met het werk van de examencommissies, met individuele begeleiding van studenten, of met aanbevelingen voor studiebeurzen.

Ieder lid van het wetenschappelijk personeel kan gegevens uit de administratie ter inzage krijgen op het bureau van de studenten- en examenadministratie voor het verschaffen van inlichtingen aan potentiële werkgevers, mits dat lid door de betrokken student of ex-student als referentie is opgegeven bij een sollicitatie. Wordt tot dat doel een uittreksel van het studieresultatenbestand gevraagd, dan wordt dit niet verstrekt als niet tevoren daartoe een schriftelijke machtiging van de sollicitant is overgelegd.

3. Studenten

Degene die bij de faculteit als student is ingeschreven of ingeschreven is geweest en die reden heeft om te twijfelen aan de juistheid of volledigheid van de gegevens die over hem/haar in de studenten- en examenadministratie zijn opgenomen, kan een uittreksel van het studieresultatenbestand ter inzage krijgen op het bureau van de studenten- en examenadministratie.

4. College van Bestuur van de Universiteit

- De functionaris belast met de studenten- en examenadministratie controleert van het Bureau Inschrijving ontvangen gegevens, met name naam, geslacht, adres, opleiding, collegejaar en inschrijving als dagstudent, extraneus of examenstudent.
- De functionaris belast met de studenten- en examenadministratie verschaft het College van Bestuur, op verzoek van het College, statistische gegevens uit de administratie na verkregen machtiging van het faculteitsbestuur.

5. Bureau Studentendecanen

De functionaris belast met de studenten- en examenadministratie stelt alle gewenste inlichtingen uit zijn administratie ter beschikking van de studentendecanen voor zover dezen die voor hun werk nodig hebben.

6. Stembureau

De functionaris belast met de studenten- en examenadministratie verschaft aan het centraal stembureau van de universiteit, aan door de faculteit ingestelde stembureaus alsmede aan degenen die door de faculteit zijn aangewezen voor het opstellen van kiesregisters, lijsten met namen, adressen, opleiding en studiefase ter voorbereiding van de verkiezingen.

7. Studentenorganisaties

De functionaris belast met de studenten- en examenadministratie verschaft lijsten met namen, adressen, opleiding en studiefase aan studentenorganisaties uit of nauw verbonden met de faculteit slechts na verkregen machtiging van het faculteitsbestuur.

8. Inlichtingen in verband met sollicitaties

Indien aan de functionaris belast met de studenten- en examenadministratie inlichtingen worden gevraagd in verband met de sollicitatie van iemand die bij de faculteit is ingeschreven of ingeschreven is geweest, verschaft hij deze inlichtingen slechts indien hem tevoren tot dit doel een schriftelijke machtiging van de sollicitant is overgelegd.

9. Algemene bepalingen

- Indien een van de hiervoor genoemde personen en instellingen om andere gegevens verzoekt dan blijktens het voorgaande aan hem kunnen worden verschaft, legt de functionaris belast met de studenten- en examenadministratie dit verzoek voor aan het faculteitsbestuur dat ter zake beslist.
- De functionaris belast met de studenten- en examenadministratie verschaft gegevens aan andere dan de hiervoor genoemde personen en instellingen slechts na verkregen machtiging van het faculteitsbestuur, dat daarvan mededeling doet aan de faculteitsraad. Deze gegevens kunnen echter niet examenresultaten omvatten, behalve indien het om statistische gegevens gaat.

Regels voor het correctierecht van geregistreerde examen- en tentamenbeoordelingen

Goedgekeurd door het college van bestuur op 26 augustus 1985 en vastgesteld door de faculteitsraad op 7 september 1984.

5.10 Klachtenregeling

Wat kun je als student met een opmerking, suggestie of klacht doen, zowel vakinhoudelijk als niet-vakinhoudelijk? Het (facultaire) klachtenreglement vind je op de studentportal van de facultaire website: <http://www.law.leidenuniv.nl/studenten> > kijk bij Algemene studentenzaken onder Regelingen.